

Η
ΓΑΛΑΤΕΙΑ

(Ἀπὸ τοῦ Γαλλικοῦ). (*)

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΦΛΩΡΙΑΝΟΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Μόλις εἰς τὰς κορυφάς μας ἡ ἀκτίς ἐφάν' ἡ πρώτη, βασιλεῦ' ἡ νύξ ἀκόμη εἰς τὸ βέλος τῶν κοιλάδων, κ' ἐγὼ μόνος εἰς τὰ ὄρη, μόνος ἀγροπνῶν καὶ ἄδων, ἐνῶ πέριξ μου τὰ πάντα ἔρημος, σιγή καὶ σκόπη.

Ἐρωτῶ περὶ τῆς φιλῆς δάση, σπήλαια καὶ βρύσταις, καὶ τοῦ ρύακος τῶν φλοίσβων ὅστις ῥέει κελαρύζων, καὶ τὸν ἄνεμον τοῦ ὄρους, ὅταν στρέφεται συρίζων· ἀλλ' εἰς μάτην' τὰ δεινὰ μου δὲν ἀνακουφίξ' ἡ φύσις.

Οὐδ' εἰς τάπητας ἀνθέων, οὐδ' εἰς ῥόδων εὐνοΐδας δὲν εὐρίσκει ἡσυγίαν ἡ στενάζουσα ψυχὴ μου· ὅλους ῥύακας θαλόνου μόν' οἱ δύο ὄφθαλμοί μου, παλμοὺς ἔρωτος, βελούς ἐντὸς ἔχω τῆς καρδίας.

Ἐνδοκρον μὲ ἀπαντῶσι καὶ ἀνατολὴ καὶ δύσις, ἀνηχοῦν τοὺς στεναγμούς μου αἱ κοιλάδες καὶ τὰ ὄρη· Οἱ πηγοὶ μ' ἐμὲ γογγίζουσι τῶν ἀέρων ὀδοιπόροι, ἀλλ' εἰς μάτην' τὰ δεινὰ μου δὲν ἀνακουφίξ' ἡ φύσις.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ γόοι τοῦ Ἑλικίανος ποιμένου.

(*) Τὸ μὲν πεζὸν ὑπὸ τινος Μεγαλοπολίτου, τὸ δὲ ἔμμετρον ὑπὸ Δ. Σ. Β.

τῶν ὄχθων τοῦ Τάγου (1), ὃν ἡ φύσις εἶχε πλουσιώτερον προικίσαι, ἀλλ' ἡ τύχη καὶ ὁ ἔρως δὲν εἰδέχθησαν ἐπίσης θαυμασίως πρὸς αὐτόν. Πρὸ πολλοῦ ἤδη ἠγάπα τὴν Γαλατείαν, ἀνευ γλυκείας ἐλπίδος ἀντέρωτος. Αὕτη δὲ ἦν ἀπλὴ ποιμενὶς τοῦ αὐτοῦ χωρίου· ἀλλὰ βασιλεὺς θά ἦτο τοῦ κόσμου, ἀν τοῦ κόσμου τὸ σκῆπτρον ἐδίδοτο τῇ συνεταυτάτῃ.

Μέλλων νὰ διηγηθῶ τὰς περιπετείας τῆς Γαλατείας καὶ τοῦ Ἑλικίανος, θὰ συμπερίλαβω καὶ ἄλλας ἄλλων ἐραστῶν, οὓς ἠθέλησεν ὁ ἔρως νὰ δοῦ μάτη, καὶ νὰ περναρῶ τὰ ἀγροτικά ἤθη· ὑμεῖς δὲ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς μόνον τὴν εὐτυλίαν εὐρίσκοντες, καρδίαι εὐαίθητοι, αἰεὶ ἡ θεὰ παιδιάδος ὑπογελάσθη, ὁ ῥόχθος ὑδάτα· ἀναβρῶντας παρέχουσι ἡδονὴν ἴσην πρὸς τὴν παρέχει τὸ αἶσθημα ἀγαθῆς πράξεως, εἰς ἀναγινώσκοντές με νὰ εὐρητῆ τινα τέρψιν!

Μεταξὺ πάντων τῶν ποιμένων, ὅσοι ἠγάπων τὴν Γαλατείαν, ὁ Ἑλικίανος ἦν μὲν ὁ θερμότερος, ἀλλ' ὁ ἥττον τολμηρὸς ἐν ταῦτῳ. Ἡ δὲ δειλία του προήρητο ἀπὸ μόνου σέβας. Μισρὶς ὁ πατήρ τῆς Γαλατείας ἦν ὁ πλουσιώτερος τῆς ἐπαρχίας γεωργός· ἡ δὲ τοῦ Ἑλικίανος περιουσία συνέλειτο ἐκ πενήχειας μόνον καλύβης καὶ ὀλίγων αἰγῶν.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀντιζήλων του, ὁ Ἐραστὸς ἦν μὲν αὐτοῦ πλουσιώτερος, ἀλλ' οὐχὶ εὐτυχέστερος οὐδ' αὐτός. Ψυχρὸς ἀλλοτε καὶ ἀνίσθητος θεωρούμενος μεταξὺ τῶν ποιμένων, δὲν ἠδυνήθη ὁμῶς ν' ἀντισταθῆ εἰς τῆς Γαλατείας τὰ θέλγητρα. Τὴν ἠγάπα, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἤλιπεν ὅτι ἀνταγαπάται. Ἀφελῆς, καὶ

(1) Ποταμοῦ τῆς Πορτογαλλίας.

ποιών οι άγριοι ήζουσαν να διατηρήσωσι την κατοχήν. Τα ήθη και έθιμα του τόπου εκείνου ήσαν όποια άναγκαίως έπρεπε να ήναι εις χώραν, εν ή πρό όλίγων έτι ενιαυτών τα δένδρα του δάσους έκρυπτον πολλάκις εντός των γιγαντιαίων αυτών κλώνων Ινδούς, παραφυλάττοντας με την καρβίναν ή τον τεμαχαύκην (τόν πέλεκυν) εις τās χειρας να δολοφονήσωσι τους λευκοίς. Οι νέοι άνετρεφόσαν ακούσαντες διηγούμενα τά ήρωικά κατορθώματα των ποώτων ριφοκινδύων άνδρών, οίτινες πάλαι ειχον όρμήσει επί την εκχύρσωσιν τής χώρας εκίνησι· αι νέοι έμάνθανον, ότι αι άρβενωποι αυτών μητέρες πολλάκις ήναγκάσθησαν εν τη άπουσία του άνδρός των να υπερασπίσωσι, με τή όπλον εις τās χειρας, την περιφρακτον οικίαν. Καί έπειτα οι άνθρωποι αυτοί κατήγοντο από γενεάς όρημνικής και τολημαρής· διότι όλοι οι κάτοικοι τής Κεντουκίας προήρχοντο από τής Ούργινίας και ήσαν λοιπόν απόγονοι των Άγγλων εκείνων Ιππίων, οίτινες, πολυφύλλητοι εν τή Άγγλία, κατά την 17 εκανονταετηρίδα άνεδειχθέντες, διά τή άρεμάνιον αυτών πνεύμα, υπήρξαν οι πρώτοι τής Ούργινίας άποικοι. Πάντες ήσαν έννοιλοι και έτοιμοι να μεταχειρισθώσι τά όπλα των· ενί λόγω, πολλάκι συνέβαινον τότε εν Κεντουκί άιματηράι συγκρούσεις και ή μονομαχία ειχε καταντήσει κοινή έξις επί τασούτων, ώστε πολλάκις οι έπισημότεροι τής πολιτείας άνδρες έμάχοντο προς άλλήλους διά του πιστολιού ή τής καρβίνας.

Τοιούτοι ήσαν οι κάτοικοι, εν τώ μέσω των όποιών ήλθε να ζητήση τύχην ο νέος αυτός δικηγόρος, στερημένος μόν περιουσίαν, ως είπομεν, και παιδείαν έχων συνοπτικωτάτην, αλλά θαυμασίως υπό τής φύσεως πεπρωκισμένος και τελειών τά δώρα όσα ένεμεν αυτώ ο θεός διά γενναϊοτάτων ήθικών αγώνων, διότι ο Κλαύ ειχε τή σπίνον τουτο παρά τοις ανθρώποις τής μεσημβρινής Αμερικής προτέρημα, του να ήναι έγκρατής έαυτού, διά δέ τουτο έπιτηδειότατος εις τή να γίνεται και των άλλων έγκρατής. Είς τή δικηγορικόν του στάδιον ήδοκίμησεν εξ άρχής θαυμασίως. Άνθρωποι έντιμοι κατηγορούντο τότε πολλάκις επί φήνω ένώπιον των όρκωτών, και ο νέος δικηγόρος κατώρθησε, διά τής εύγλωττίας του, να έπιτιγχα νη υπέρ αυτών τās έπιεισετέρας έτυμηγορίας. Οι λόγοι του βεβαίως δέν διέπρεπον πολύ ως προς τή έπιστημονικόν μέρος· άνδρες νομομαθείς ήθελον εβρει αυτόν κατά τουτο χωλαίνοντα· άλλ' άπετείνετο εις την φυγήν των άκρατών του και οι Κεντουκιοί ένορκοι ένόουσαν τήν γλώσσαν ταύτην πολύ μάλλον ή την έμβριθεστέραν έπιστήμην. Είχε δέ παράδοξον τέχνην να κατανοή άμέσως προς τίνας όμιλει, να μεταμορφή τον λόγον του προς τās ιδέας και τά πάθη των άκρατών και να παριστάγη εκαστον έπιχειρημά του, καθ' ήν ώραν τουτο έμελλε να προξενήση την μεγαλύτεραν έντύπωσιν, άπρακτάκτως καθώς ο καλός στρατηγός διατάσσει εκαστον αυτου τίγμα να κτυπήσ η εις την προς τουτο έπιτιθείαν στιγμήν. Έξοπίθως δέ μεταχειρίζομεθα τήν παραβολήν ταύτην, διότι ο Κλαύ άνεδείκνυν εις τή άφανής στα-

δίων των Κεντουκικών δικαστηρίων εν των προσημάτων δι' ά μάλιστα διέπρεψεν εις τή εύφημι του έθνους βουλευτήρια, παρασκευαζόμενος ούτως ειπείν έκτοτε προς τά μεγάλα τής βουλευτικής στρατηγικής έπιχειρήματα, δι' ών κατώρθησε βραδύτερον να καταπέση την κοινήν του έθνους συνέλευσιν εις τήν παραδοχήν των σπουδαιότερων μέτρων και εις τήν λήσιν ζητημάτων τά όποια μεγάλας κατετάραξαν τή πατρίδα και ένίοτε διεκινδύνευσαν αυτήν την ύπαρξιν τής όμοσπονδίας.

Αι δικηγορικά αυτοί δυνάμεις και αι γνώσεις ηνέξανον όσημέραι ως εκ τής εξακμήσεως του έπαρξι γέλιματός του, περι ήν μετά ζήλου ένησχολείτο. Οίσει ών συλλογιστικώτατος και διλεκτικώτατος, προήλαθε και τήν τέχνην του αναλύειν, και διακρίνει και παριστάγει ένστάσεις. Διά δέ τήν άταραξίαν τής ψυχής του, ίσχυε μεγάλως παρά τοις όρημνικώ περι αυτών ανθρώποις. (Ήδεν άπέκλιτε μέγα όνομα εντός όλίγου, εις Κεντουκίον πολλούς δέ και φίλους, διότι ήτο φύσει έντροπήγορος, έλευθεριος και ήλικος. Η όμιλία του, ήτις πάντοτε ένέφρυνε νοών όρθόν, η χαριστικότητα πάντοτε δέ ήγάπη να διηγηται και έδοκίμασι εις τουτο πολύ.

Άμα κατασταθείς εις Κεντουκίον, ήρχισε να άρνηλθαι εις τά πολιτικά πράγματα. Ήν έτει 1791 ο Κεντουκικός λαός μετεβύθησε τή πολιτεία του τή όποιαν έν τουτοις μόλις πρό πέντε έτών ειχε ήρσιθ· άλλ' εις τής όμοσπονδίας πολιτείας τής άμερικής αι τοιαύται μετασκευαί των πολιτεμάτων είναι συνηθέσταται και γίνονται εν πλήρη ειρήνη και ήσυχία. Εν των κυριωτέρων ζητημάτων, περι των προκείμενών άποφασίσωται, ήτο ή καταργησις τής δουλείας, έννοείται ή βαθμιαία κατάργησις. Ο νέος δικηγόρος, γενναϊόρρων ών εκ φύσεως και φίλος ένθερμος τής έλευθερίας, όχι μόνον ή δικήν του, αλλά και τής των άλλων, άνεδείχη ζήλωτής τής άπελευθερώσεως των μαύρων. Έγραψεν εις τās έφημερίδας διά να καταπέση τους σπολίτας του, ότι θέλουσι τά μέγιστα ώφέλην έαυτούς, έν καταργήσωσι τήν δουλείαν· πρώτην δέ ταύτην φοράν έγραψε, και ειθε εις ήκούετο ο αυτισχέδιος εκείνος δημοσιογράφος! Η δουλεία ύπόψη μέχρι τής σημερινής Κεντουκίαν, και αυτή κερματιδίσις τήν πολιτείαν ταύτην τού να προσδεύση όσον προώδευσεν ή γείτων αυτής πολιτεία του Όου, ή κειμένη παρά τήν αντίπεραν όχθην του ώραιού όμοσπου ποταμού. Έκτός δέ του περι δουλείας τοπικού ζητήματος, έν έτει 1798 και 1799, προσεδρεύοντος του πρώτου Άδαμς, ή όμοσπονδία άπασα έν οράθη ένεκα των καταθλιπτικών νομοσχεδίων τά όποια ο πρόεδρος καθυπέβαλεν εις τās βουλάς κατά του τύπου και κατά των ξένων. φοβερά αντίπαλτευσιν ήγήθη κατά των προτάσεων τούτων, υπό τήν 'Ιερφερωνα' ή όμοσπονδία διεγράθη εις δύο στρατιπέδα, ο δέ Κλαύ έτάχθη μετά του 'Ιερφερωνας υπό τήν σημαίαν των φιλελευθέρων, άγορεύσας δημοσίως εις Λεξιγώνων και αξιωθεις μεγάλων έπυφμημών. Αλλά μέχρι τής έποχής ταύτης δέν ήσχολήθη εις τή

πολιτικά πράγματα ειμή εν παρόδω, κύριον έργον ειχε τή έπαγγελμα του, και έβλεπε συββόντας περι αυτών άπειρους πελάτας. Τή δέ 1803 έτει τελευταίον εκλεχθείς αντιπρόσωπος εις τήν τοπικήν τής Κεντουκίας βουλήν, έπαυσε του να θεωρη ως πάρεργον τήν πολιτικήν.

Έξελέθη δέ με τρόπον άποδεικνύοντα πόσον δίκαιον ειχεν ο Νηπολεών να έρωτη, όσάκις τον έούσταιόν τινα, 'Έχει τύχη; Υπάρχει τινόντι εις όλα τά ανθρώπινα πράγματα τύχη ή συνδρομή τις περυστάσιον, τήν όποιαν ο άσθενής ήμων νοός όνομάζει τύχην και υπάρχουν άνθρωποι έχοντες εις τον κόσμον τουτον ούριον τον άνεμον, καθώς άλλοι πάλιν έχοντες αυτον έναντίον. Ο Κλαύ έπέτυχεν αυτον δεινώτατον εις τήν εκλογήν του. Περιόδειον ως υποψήφιος εις τήν έπαρχίαν του, άπαντά έταρξίαν κωνηγών, οίτινες έδοκίμαζον τās καρβίνας των. Ήσαν δέ άνθρωποι ίσχυόντες εις τήν έπαρχίαν των, διότι τότε εις Κεντουκί ή καρβίνα ήτο εις μεγάλην ύπόληψιν. «Αοιπόν, φίλτατε, είπεν εις των κωνηγών, όστις ήτο πενηκοντούτης περίπου, όμοιάζει άλλος Νεμρωδ και έραίνετο άρχηγός τής εταιρείας, υμεις είθε ο υποψήφιος περι του όποιου μάς ελάλησαν. Θέλομεν σάς δώσει τās ψήφους μας, υπό ένα όμιον όσον, αν σημαδεύετε εύσχημα. — Τότε τās έχω τās ψήφους σας, διότι σημαδεύω θαυμασίως. — Θέλετε λοιπόν μάς τή άποδείξει άμέσως. — Άδύνατον αφήναι τήν καρβίναν μου εις τήν οικίαν μου και δέν μεταχειρίζομαι ποτέ άλλην. — Δέν πειράζει, ίδού ή δική μου σάς βεβαίω ότι είναι καλύτερα από τήν δικήν σας και θέλει σάς γνωρίσει, αν τινόντι είθε έπιτηδείως σημαδεύητε. Η υποχώρησις δέν ήτο δυνατή. Ο σιωπής όμιλείται εις άπόστασιν εκατόν βηματίων ο Κλαύ σημαδεύει και ή σφαίρα βάλλει εις τή κέντρον του σκοπού. Πρώτην δέ ταύτην φοράν εις τήν ζώνην του έλαθεν εις χειρας καρβίναν. Τότε φίλοι τινές του αντίπαλου του, εύρεθέντες εν τή όμηγύρει, ήρχισαν να φωνάζωσιν, ότι έπέτυχεν από τύχης άπλής και ότι πρέπει να βάλη και δεύτερον. — Κύριοί μου, είπεν ο Κλαύ, με τήν συνήθη αυτου έτοιμολογίαν δυκιμάσατε πρώτον να έπιτύχετε και υμεις όσον εγώ, και είμαι προθυμώτατος να επαναλάβω τήν δοκιμασίαν. Τό έπιχειρημα έφάνη ίσχυρόν εις τους κωνηγούς, οίτινες άνεγνώρισαν τήν Κλαύ σημαδευτήν έπιτηδειότατον και κατώρθησαν διά των ψήφων των να έπιτύχη εις τās εκλογάς.

Ός αντίπρόσωπος εν τή βουλή τής Κεντουκίας, ο Κλαύ ήδοκίμησε θαυμασίως· άνεδείξε τον προς τήν νομιμότητα έρωτά του, προσφύλαξε πολλάκις τους θεμελιώδεις νόμους από των προσβολών τās όποιας ήθελον να έπιφέρωσι κατ' αυτών και περιέστειλεν αυθάρδεις τινές ήτορας οίτινες εκήτουν να δουλώσωσι τους συναδέλφους αυτών διά του τρομού. Περι τουτο μάλιστα έφάνη ή ακλόνητος αυτου άνδρεία και σταθερότης. Δι' ειρωνείας πικροτάτης έμάστιξε πολλούς φλυαρούς βουλευτάς, οίτινες, διά να καταστήσωσιν ίσχυροτέραν τήν αυθάδειαν τής γλώσσης των, υπήντητογοντο ότι έχουσαν εν τελευταίον έπιχειρημα, τήν μονομαχίαν. Ο Κλαύ έμίσησε δι' άπαντος του βίου τήν τυραννίαν, όδεν δήποτε και έν προήρχετο. Είθελεσ τήν έλευθερίαν τής πατρίδος του, όσάκις κάμειαν τών Ευρωπαϊκών δυνάμεων ήζώσε να τήν πιέση· τήν έλευθερίαν τής όλης Αμερικής, άφ' ής στιγμής άπεδείχθη, ότι τά έθνη όσα ειχον εν αυτη άποικίας, δέν ήδύνατο να διατηρήσωσι τή έπ' αυτών κράτος των ειμή δι' άρπαγής και βραδύων τήν έλευθερίαν των συμπολιτών του, όσάκις είδεν αυτους εκτε κατ' ιδίαν, είτε πολλούς συναμα εκτιθειμένους εις τās βαρβάρους έπιθέσεις κανόνος θρασείος διαμαγωγού· τήν έλευθερίαν των άσθενών και τήν προς τους νόμους τής ανθρωπότητος εύλάβειαν, οιοιδήποτε και αν ήσαν οι άσθενείς ούτοι, λευκοί, μαύροι ή έρυθροί, όσάκις έβλεπε καταπατούμενα τά δικαιώματων. Παντού και πάντοτε εκήτησε τήν ήθρσιν των νόμων, πεποιθώς, ότι εις τόπον όργανίσαντα τή πολιτεία του επί τή βίσει τής άπολύτου σχεδόν έλευθερίας, τή πολιτεία καταντή οιατός φανακισμός, όσάκις ο νόμος δέν άρχει άρχήν άπόλυτον. Ένθερμος δέ ών έραστής τής έλευθερίας, ήθλάνετο έαυτον παραματιζόμενον, όσάκις έβλεπον ότι ή συζήτησις παρεστρέπετο των όρίων του πρέποντος, θεωρών, εύλόγως, ότι επέκεινα των όρίων τούτων άρχίζει ή τυραννία. Διά τουτο και μόνον εν τή βουλή τής Κεντουκίας, βραδύτερον δέ και εις άλλα ανώτερα βουλευτήρια, συνέση πολλάκις εις τās συζητήσεις εις έπιτιμήσιν τούς ήτορας, όσοι ήθελον να τυραννήσωσι τās συελεύσεις εκείνας, παραβιάζοντες συστηματικώς τους στοιχειωδέστερους κανόνες τής εύπρεπειας και εύσημασύνης· διότι άλλως ο Κλαύ ούδέποτε προσέβαλε τίνα προσημωκώς, ήτο όσον ένδέχεται άφιλόνομος άνθρωπος και περι τās σχέσεις αυτου εύκολωτάτος.

Εν τή πρώτη δέ εκείνη άρχή του βουλευτικού σταδίου του, ήναγκάσθη και να μονομαχήση προς ένα των δέξυθμων εκείνων ανθρώπων, τους όποιους περιέστειλεν εις τά όρια του καθήκοντος· άλλ' ήτο εις όλα γενναίος, και εθεώρει μεν τήν μονομαχίαν ως περιφανή παραλογισμόν, ένόησεν όμως, ότι, διά τήν έπικρατούσαν τότε κοινήν γνώμην εις Κεντουκίον, δέν ήδύνατο να άποποιηθ τήν περί τουτου γενομένην αυτώ πρότασιν. Πολλάκις δέ και άλλοτε ήναγκάσθη να άποδείξη εις βουλευτάς τους όποιους έσωφρόνησεν, ότι δέν φοβείται να υποστηρίξη και διά των όπλων τους λόγους του.

Μετ' όλίγον ο Κλαύ εύρεν άφορμήν να άνεδείξη τή ώριμώσαντα προτερήματα αυτου εις στάδιον εύρύτερον, διότι περι τά τέλη του 1806 εκλεχθή υπό των Κεντουκίων αντιπρόσωπος αυτών εις τήν 'Ομοσπονδικήν Γερουσία και διέτριψε μεν έν αυτη τότε έπιόλιγον, διότι άνεπλήρου παραιτηθέντα γερουσιαστών, εις όν δέν υπελείπετο να έδρεύση ειμή έν έτος μόνον, αλλά διέπρεψεν ουδέν ήττον και εν τώ βραχεί τούτω διαστήματι εις τήν ήπέρτατον εκείνο συνέδριον, διά τής συνέσεως των ψήφων του, διά τής εύκρινήσεως πολλών συζητήσεων και διά τής εύφύας με τήν όποιαν έσωφρόνησεν άγέρωχόν τινα όήτορα, όστις ήθελεν εκάπαν-

τος να αναγκάση όλους τους νεωτέρους συναδέλφους του να αναγνωρίσωσι την υπεροχήν του· διότι πολλὰ καὶ αὐθάδη τοῦ ἀνδρός τούτου φλυαρήσαντος, ὁ Κλαίῦ ἀπήντησεν ἀμέσως, διηγήθεις τὸν μῦθον τῆς κίσεως καὶ συνώδευσε αὐτὸν μὲ ἐρμηνεῖαν ἀστειοπάτην, ἥτις κατέστησε καταγέλαστον τὸν ἀντίπαλόν του καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ σιωπήσῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον. Τῷ 1809, ἐξελέχθη πάλιν ἀντιπρόσωπος εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Κεντυκῆς, ἥτις ἐσπευσε νὰ ἀναδείξῃ αὐτὸν πρόεδρόν της· ἔπειτα, παραιτηθέντος ἐνδὲ τῶν Γερουσιαστῶν τῆς Κεντυκῆς εἰς τὴν ὁμοσπονδικὴν Γερουσίαν, κατέλαβε τὴν θέσιν του, ἐπὶ τῆς συνόδου τοῦ 1809—1810, καὶ ἔκτοτε δὲν ἔπαυσε ἐδρεύων ἐν τοῖς ἀνωτάτοις τοῦ ἔθνους βουλευτηρίοις, ἐπὶ πεντήκοντα δὲ ἔτη διετέλεσεν εἰς τῶν κυριωτέρων κυβερνητῶν τῆς Ἀμερικανικῆς πολιτικῆς. Λέγομεν ἐν τοῖς ἀνωτάτοις βουλευτηρίοις, διότι τῷ 1811, γενομένων νέων ἐκλογῶν, ἀντὶ νὰ ἐκλεγθῆ Γερουσιαστῆς, προστίμησε νὰ σταλῆ εἰς τὴν βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ ἰδοὺ διατί.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ πάντα προσηύησαν, ὅτι φοβερὰ παρασκευάζεται ῥῆξις μεταξὺ τῶν ὁμοσπόνδων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀγγλίας. Ἡ τελευταία αὕτη δύναμις εἶχε τότε ἐπινοήσει τὸν ἰδιαικὸν ἐκείνων ἀποκλεισμόν, δυνάμει τοῦ ὁποῖου οἱ ὑπήκοοι τῶν οὐδετέρων δυνάμεων ὤφειλον νὰ θεωρῶσιν ὡς ἀποκεκλεισμένους πάντας τοὺς λιμένας τοῦ Γαλλικοῦ κράτους, καὶ αὐτοὺς ἐκείνους, ἐνώπιον τῶν ὁποίων οὐδὲν Ἀγγλικὸν πλοῖον ὑπῆρχεν. Ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, οἱ Ἀγγλοὶ συνέλαβον ἀμερικανικὰ πλοῖα, εἰς αὐτὰ τὰ παράλια τῆς Ἀμερικῆς· καὶ δὲν ἤρουντο εἰς τὸ νὰ ἐξετάζωσι τὰ ἔγγραφα πλοίων τὰ ὅποια ἐπιλαγοδρόμου ἢ καὶ μόλις εἶχον προκύψει ἀπὸ Ἀμερικανικοῦ λιμένος, διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν, ὅτι δὲν πορεύονται πρὸς Γαλλικὸν τινα λιμένα, ἀλλὰ προσέβαλλον ἐτι δεινότερον τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἔθνους· διότι ἐξετάζον τοὺς ναύτας τῶν συλλαμβανομένων πλοίων καὶ ὅσους ἐβλεπον χρῆσιμους διὰ τὸν Ἀγγλικὸν στόλον, τοὺς ἀπήγον διὰ τῆς βίας καὶ αὐτογαμῶνας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι εἶναι Ἀγγλικῆς καταγωγῆς. Τὸ δὲ χείριστον, δὲν περιόρισθαι νὰ ἐξυβρίσωσι τοιοῦτοτρόπως τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα, ἀλλὰ φρεγάτα Ἀγγλικῆ, προεβαλοῦσα αἰωνιδίως τὴν ἀμερικανικὴν φρεγάταν Chesapeake, ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ ὑποκύβῃ εἰς τοιαύτην ἐξέτασιν καὶ ἀπήγαγεν ἀπὸ αὐτῆς τρεῖς ναύτας.

Ταῦτα πάντα ἐκίνησαν βαθυτάτην ἀγανάκτησιν παρὰ τοῖς ἐλευθέροις καὶ ὑπερηφάνοις κατοικοῖς τῶν ὁμοσπόνδων πολιτειῶν, καὶ ἡ κυβέρνησις, προεδρευομένη τότε ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς Μαδισῶνος, συνεμερίζετο τὸ αἶσθημα τοῦτο. Ἦναι γνωστὸν, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολεὼν, ἀποδίδων τοῖς Ἀγγλοῖς τὰ ἴσα, εἶχε κηρύξει αὐτοὺς τε καὶ ἅπαντας τοὺς οὐδετέρους ἀποκεκλεισμένους ἀπὸ πάσης τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου· τοῦτο δὲ ἠρέθισεν ἐπίσης τοὺς Ἀμερικανούς, οἵτινες ἐσκέφθησαν ἂν δὲν πρέπει νὰ κηρύξωσι πόλεμον κατ' ἀμφοτέρων τῶν κολοσσῶν. Ἀλλ' ὁ Ναπολεὼν, θεωρῶν συμφέρον νὰ περιποιηθῆ τοῖς Ἀμερι-

κανοὺς καὶ φωτισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπιτηδείου πρέσβευ-
 ὄν εἶχε τότε εἰς Οὐάσιγκτῶνα, τοῦ Σεβριέριου, ὅστις
 ἤξιώθη τῆς εὐνοίας πολλῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν
 τῆς χώρας ἐκείνης, ἰδίως δὲ τοῦ Κλαίῦ, ἐσπευσε νὰ
 ἐξαιρέσῃ τοὺς Ἀμερικανούς ἀπὸ τῆς καταθλιπτικῆς
 ἐκείνης διατάξεως. Ἡ Ἀγγλικὴ ὁμως κυβερνήσις ἐ-
 πέμεινε καὶ ἐντεῦθεν ἡ κατ' αὐτῆς ὀργὴ τῆς κυβερ-
 νήσεως καὶ τοῦ ἔθνους τῶν Ὁμοσπόνδων πολιτειῶν, ἐ-
 ἔτει 1811.

Ὁ Κλαίῦ ἐτάχθη μετὰ τῶν ἀνδρῶν ὅσοι συνεβού-
 λευσαν τὸν πόλεμον· ὅχι ὅτι ὑπῆρξε ποτὲ φιλοσό-
 λεμος· ἐξεναντίας τὸ φιλελεύθερον καὶ καλοκράτητον
 πνεῦμά του ἀπετροπιάζετο τὴν ῥῆξιν ταύτην, διότι
 ἤξευρεν, ὅτι ἐμελλε ν' ἀναχαιτίσῃ τὴν βελτίωσιν τῆς
 καταστάσεως τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' ἐβλεπεν, ὅτι, ἐπὶ τῷ
 προκειμένῳ, ἡ θυσία ἦτο ἀπαραίτητος, χάριν τῷ
 μέλλοντος τοῦ ἔθνους αὐτοῦ μεγαλείου. Τῷ ἴσῳ ἔθνος
 μέγα οὐδ' εἶναι, οὐδὲ εἰμωρῆς νὰ ἀποβῆ τὸ δεξιό-
 μενον νὰ ἐξυτελισθῆ. Ἡ Ἀμερικανικὴ ὁμοσπονδία,
 ἀνεχομένη τὰς ἐπανεπιλημμένας καταπιέσεις τῆς μα-
 γάλης Βρετανίας, κατεβιάζετο εἰς τάξιν τῶν δευτε-
 μενουσῶν πολιτειῶν, καὶ ἠδύνατο μὲν νὰ λέγεται ἀ-
 νεξάρτητος, ἀληθῶς ὁμοῦ ἢ το καίριον αὐτῆς· ὁ μεγα-
 λεπήβολος, ὁ τολμηρὸς τοῦ ἔθνους ἐκείνου χαρακτῆρ
 ἐμελλε νὰ πάθῃ ἐκ τούτου πληγὴν κριζάν, ἐμελλε
 νὰ ἀποβῆ ταπεινότερος, δειλοτέρως καὶ περὶ αὐτῆς
 τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ἐπιχειρήσεως. Ἰδοὺ τί ἐνόησε,
 τί ἠσθῆνεν ὁ Κλαίῦ, καὶ διατί προέτρεψε τὴν πε-
 τρῖδα του ν' ἀναβρίσῃ τὸν περὶ τῶν ὁλοκλήρων κῆδον
 διότι τῶντι ἀφ' ἑτέρου παράτολμον ἐφαίνετο εἰς
 ἔθνος ἀπὸ 6 μόλις ἑκατομμύρια ἀνθρώπων συγκείμε-
 νον, πτωχόν, ἐστρημένον ἀξίῳ λόγου στρατιωτι-
 κῶν δυνάμεων καὶ ἀναπεπταμένην ἔχον τὴν πα-
 ράλιαν του, αἶον ἦτο τότε τὸν Ἀμερικανικόν, νὰ κηρύξῃ
 πόλεμον κατὰ ἔθνος, τὸ ὅποῖον ἀπὸ τῆς ἐν Τρι-
 παλιγῆρα ναυμαχίας ἐδέετο τῆς Θαλάσσης, εἶχε συ-
 κροτήσῃ ἐν τῇ Ἰνδικῇ καὶ ἐν τῇ Ἰσπανικῇ Χερσὸν
 νήσῳ στρατὸν ἐκλεκτὸν καὶ ἐφαίνετο ἔχον εἰς τὴ
 διαίθεσιν του ἠσαυρούς ἀνεξαντλήτους. Ὁ ἀγὼν ἐ-
 μελλεν ἀναγκάσει ν' ἀποβῆ φοβερός καὶ ἐπισφαλῆ
 στατος· ἀλλὰ τὰ ἔθνη δὲν γίνονται μεγάλα, δὲν ἀ-
 σφαλίζουσι τὸ μέλλον των εἰμῆ δι' ἀγώνων τοῦ-
 των. Ὁ Κλαίῦ ἐδέχετο τὴν προκειμένην δοκιμασίαν
 ὡς ἀπαραίτητον. Ἰπάρχουσι τῶντι εἰς τὸν βίον
 τῶν ἔθνων περιστάσεις δειναί, καὶ ὅς εἶναι ἠναγκ-
 ασμένα νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὴν βίαν, διότι ἡ βία
 εἶναι ἐνίστα τὸ ἔσχατον ἐπιχειρήμα τοῦ δικαίου. Ὅθεν
 καὶ ὁ φιλόσοφος Κουσίνης ὀρθῶς εἶπεν, ὅτι ὁ πολιτι-
 σμὸς εἶναι κρῆμα φώτων καὶ βίας.

Συνελούσης τῆς Ὁμοσπονδικῆς βουλῆς τῶν ἐν-
 τιπροσώπων κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1811, πλὴν τῆ
 ἠσθάνθησαν ὅτι ἀπρῆτετο νὰ προχωρηθῆ πρόεδρῳ
 αὐτῆς ἀνὴρ ἔχων φιλοπατρίαν μὲν ἀκαμπτον, νοῦν
 δὲ πεφωτισμένον, καὶ πραγμάτων ἐμπειρίαν, καὶ χεῖρ
 σταθεράν, ἵνα διευθύνῃ τὰς συζητήσεις, αἵτινες καὶ
 ὅλας τὰς πιθανότητας ἐμελλον νὰ ἀποβῶσι θορυβῶ-
 δεις. Ὅθεν ἐχειροτονήθη πρόεδρος ὁ Κλαίῦ, καὶ ἐ-
 κατὰ πρῶτον ἐδρεύων ἐν τῇ βουλῇ ταύτῃ. Εἰς δὲ

τὴν ἐκλογὴν του συνέτελεσε καὶ ἄλλος τις λόγος,
 περὶ τῆς Μεταξὺ τῶν βουλευτῶν ὑπῆρχόν τινες βάρ-
 βηροι ἢ ἀγέρωγοι ἄνθρωποι, οἵτινες δὲν ἔπαυον προ-
 βάλλοντες ἢ ὑβρίζοντες τοὺς συναδέλφους των, ὅλους
 ὁμοῦ ἢ καὶ ἑνα ἰδίως, ὑπ' οὐδενὸς τῶν προέδρων
 ἀναχαιτιζόμενοι, ὁ δὲ ἐπιφανέστερος τῶν παραξένων
 αὐτῶν, ἦτο ὁ ἰουάνης Ρανδύλφιος, βίσις, καὶ τοῖ λα-
 βῶν ἀνατρεφὴν, καὶ ἀξίῳ ὅτι εἶναι εὐπατρίδης, καὶ
 ἔχων ἀριστοκρατικούς τρόπους, ἦν μάταιος, εὐρέθι-
 στος καὶ ἀνεπίδεκτος ἀντιλογίας· εἶχε πολὺ πνεῦμα,
 ἀλλὰ κρινεὶν ὀλιγίστην ἠγώρευε πολλάκις λαμπρῶς,
 ἀλλὰ σχεδὸν ποτὲ συνετῶς, ἀπαθῶς δὲ ποτὲ, ὡς τε
 κτηνῆσται ἢ μῆστις τῶν συναδέλφων του. Εἶδομεν
 δὲ ὅτι ὁ Κλαίῦ ἦτο ἐπιτηδείωτατος εἰς τὸ νὰ σωφρο-
 νίξῃ τὰς σκληροτραχήλους καὶ δυσπειθεῖς ἐκείνας
 φύσεις. Τῶντι, ἐκλεχθεὶς πρόεδρος, περιέστειλε τὰς
 παραφορὰς καὶ παρεκβάσεις τοῦ Κ. Ρανδύλφιου διὰ
 νὰ κατορθώσῃ ὁμοῦ τούτο, ἠναγκάσθη νὰ ἔλθῃ ὅχι
 μόνον εἰς λόγους, ἀλλὰ καὶ εἰς χεῖρας μετ' αὐτοῦ, ἐν
 ἄλλαις λέξεσιν ἠναγκάσθη καὶ νὰ μονομαχήσῃ ποτὲ
 πρὸς τὸν ἀκλόηκτον βουλευτὴν.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον
 κατὰ τῆς Ἀγγλίας τῇ 18 Ἰουλίῳ 1812, συμφώνως
 τῇ προτάσει τοῦ προέδρου τῆς Ὁμοσπονδίας, μετὰ
 συζητήσεις σφοδροτάτας, καὶ ὅς ὁ Κλαίῦ ἀνέδειξεν,
 ὡς προϊστάμενος τῆς βουλῆς, πλείστην ἀμεροληψίαν,
 ἠναγκάσθη ὁμοῦ νὰ μεταχειρισθῆ ἄλλαν αὐτοῦ τὴν
 ἀταξινότητα, διότι μία μερὶς τῆς συνελεύσεως κατ-
 ἐξάνεστη κατὰ τῆς γνώμης τοῦ προέδρου μετὰ δει-
 νοτάτης βίας, καὶ κατηγοροῦσα καὶ ὑβρίζουσα ἀσπλῆγῶς
 τὴν κυβέρνησιν καὶ τοὺς φίλους της. Ὁ Κλαίῦ ἠναγκ-
 ᾶσθη πολλάκις νὰ καταλίπῃ τὴν καθέδρην τοῦ προέ-
 δρου ἕνα ἐπαναγᾶγῃ τὴν συζήτησιν εἰς τὴν εὐθεῖαν
 ὁδὸν καὶ εἰσαγάγῃ εἰς αὐτὴν προτάσεις ἐπωρῆεις.
 Εἶχε δὲ συμπράκτορας ἄνδρας καταλιπόντας ὄνομα
 εὐδαιμόνιον παρὰ τοῖς συμπολίταις· ἀλλὰ δὲν εἰμω-
 ρεσε νὰ καταπέσῃ τὴν Κυβέρνησιν, εἰς τὸ νὰ προ-
 νοήσῃ περὶ πάντων συνετῶς. Ἰδίως ἡ Κυβέρνησις πε-
 ρίεσεν εἰς τὸ λάθος τοῦ νὰ ἀρχίσῃ τὸν πόλεμον,
 ἄνευ τῆς ἀναγκάσεως χρηματικῆς προπαρασκευῆς, ἐξ
 οὗ προέκυψεν πολλὰ ἄτοπα ἐπιβλαβῆ εἰς τε τὸ κρά-
 τος καὶ τοὺς ἰδιώτας, διότι μετ' ὀλίγων ἠναγκάσθη-
 σαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ ὀλέθριον μέτρον τοῦ χαρ-
 τονομήματος, τὸ ὅποῖον ἐπήγαγε πληγὴν καιρίαν εἰς
 τὸ ἐμπόριον.

Δὲν θέλομεν ἐκθέσει τὰ καὶ ἑκάστα τοῦ πολέμου.
 Κατ' ἀρχὰς ὁ κατὰ ξηρὰν στρατὸς τῶν Ἀμερικανῶν
 ἔπαθεν ἥττας ὅχι ἐντίμου, ἔπειτα ἠνώρθωσε τὴν ὑ-
 πόληψίν του, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπέτυχε, τὴν 8 Ἰανουα-
 ρίου 1815, νίκην λαμπρὰν περὶ τὴν Νέαν Ἀυρηλίαν.
 Τὸ δὲ ναυτικόν, καὶ τοῖ ἐξ εὐαριθμοστάτων συγκείμε-
 νον πλοίων, κατάρθρωσεν εἰς ἕλας αὐτοῦ τὰς συμ-
 πλοκάς ἢ νὰ υπερτηρήσῃ ἢ ἐνδόξως τοῦλάχιστον νὰ
 νικηθῆ. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὁ πρόεδρος Μαδισῶν
 προέτεινε εἰς τὸν Κλαίῦ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἡγεμονίαν
 τοῦ στρατοῦ, ἂν καὶ οὗτος οὐδέποτε ὑπερέτεσε στρα-
 τιωτικῶς. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἀμερικὴν, αἱ αὐτοσχέδιοι
 αὐτοστρατηγίαι εἶναι συχνόταται, καὶ εἶναι βέβαιον,
 ὅτι ἀνὴρ ὅπως ἔχων τοιοῦτον νοῦν καὶ χαρακτῆρα ἢ-
 θαλε φανῆ, περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιτηδειωτέων
 εἰς τὰς περιστάσεις στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, τοῦ-
 λάχιστον ἐνάμιλλος τῶν ἄλλων ἀξιοματικῶν ὅσους
 εἶχε τότε ἡ ὁμοσπονδία, καὶ ἀναμφιβόλως δὲν ἤ-
 θαλε παραδοθῆ εἰς τοὺς ἐχθρούς, ὅπως συνέβη εἰς
 τὸν ἀντ' αὐτοῦ διορισθέντα στρατηγὸν Χούλλ. Ἀλλ'
 ἂν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἤθελε περιποιήσῃ αὐτῷ
 μεγάλην παρὰ τοῖς πολλοῖς φήμην, ὁ Κλαίῦ δὲν
 τὰ ἐδέχθη, διότι ἐθεώρει ὅτι δύναται νὰ χρησι-
 μέσῃ πλείστορον εἰς τὰ πολιτικὰ συμβούλια τῆς
 πατρίδος του. Ὅθεν ἔμεινε πρόεδρος τῆς βουλῆς,
 μεχρινοῦ, ἐπὶ τῇ μεσολαβῆσει τοῦ αυτοκράτορος
 τῆς Ρωσίας, ἤρχισαν αἱ περὶ εἰρήνης διαπραγμα-
 τεύσεις. Τότε ὁ Κλαίῦ διωρίσθη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ-
 τῷ σταλέντων ὑπὸ τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν πληρεξου-
 σίαν, εἰς Γάνδανον τῆς Βελγικῆς, ὅπου τῶντι ὑπε-
 γράφη ἡ εἰρήνη περὶ τὰ τέλη τοῦ 1814, ἐπιφυλατ-
 τομένης τῆς ἐπικυρώσεως. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐπὶ
 τῶν διαπραγματεύσεων τούτων μόνος ὁ Κλαίῦ ἀντέ-
 στη εἰς τὸ παρὰ τῶν Ἀγγλῶν ἀπαιτηθῆν δικαίωμα
 τῆς ποταμοπολείας ἐπὶ τοῦ Μισσισιπίου, ἀπὸ τῶν ἐκ-
 βολῶν αὐτοῦ μέχρι τῶν πηγῶν. Οἱ σύντροφοὶ του
 ἤθελον νὰ ἐπιτρέψωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο, διότι ἡ
 κοιλὰς τοῦ ποταμοῦ τούτου ἦτο τότε ἐρημος· ἀλλ' ὁ
 Κλαίῦ, προβλέπων, ὅτι ἂν ἦτο τότε ἐρημος, ἐμελλεν
 ὁμοῦ ποτὲ νὰ καταστῆ, καθὼς τῶντι σήμερον ἤδη
 κατέστη, ἡ κυριωτέρα ἔδρα τῆς ἀμερικανικῆς δυνά-
 μεως, καὶ ὅτι ἐκ τούτου ἠδύνατο νὰ προκινήσῃ νέαι
 ἀφορμαὶ ἐρίδος πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, ἐπέμεινε εἰς τὴν
 ἀπόρριψιν τῆς προτάσεως, μεγάλην οὕτω προσεγγ-
 κῶν τὴν πατρίδα ὑπερασίαν.

Ἔως οὗ φθάσῃ ἀπὸ Οὐάσιγκτῶνος ἡ ἐπικυρώσις
 τῆς συνθήκης, ὁ Κλαίῦ μετέβη εἰς Παρίσιους, ὅπου
 διέτριψε δύο μῆνας καὶ συναναστράφη μετὰ πολλῶν
 ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Εὐ-
 ρώπης, οἵτινες ἦσαν τότε ἐκεῖ συνηγμένοι. Εἰς τὴν
 πόλιν ταύτην ἐγνώρισεν καὶ τὴν περίφημον Κ. Στάελ.
 Μιθῶν δὲ τὴν περὶ Νέαν Ἀυρηλίαν νίκην, «τόρα»,
 εἶπεν, «εἰμωρῶ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Ἀγγλίαν, χω-
 ρὶς νὰ ἐντραπῶ. Ταύτην τὴν ἐν Παρίσιους διατρι-
 βὴν του ἐνεθυμῆτο πάντοτε μὲ πολὺν πόθον ἐπα-
 νῆλθε δὲ εἰς τὴν πατρίδα του διὰ τῆς Ἀγγλίας, ὅ-
 που ἐπίσης ἐγνώρισεν πολλοὺς τῶν μάλιστα διακε-
 κριμένων ἀνδρῶν.

Ἄμα δ' ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐξελέχθη
 πάλιν ἀντιπρόσωπος εἰς τὴν βουλὴν τῆς Ὁμοσπον-
 δίας, ἥτις πάλιν ἀναγώρευσε αὐτὸν πρόεδρον. Τότε
 ἐδέησε νὰ θεραπευθῶσιν αἱ πληγαὶ τοῦ πολέμου. Ὁ
 τόπος ἦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, ἀλλ' εἶχε ἠησκα-
 ρὸν τινα, δι' οὗ τὰ ἔθνη τάχιιστα ἀνακαμβάνουσι τὴν
 εὐδαιμονίαν των, ἦτο φιλεργὸς μέγρι μανίας καὶ χρη-
 στότατος. Ἡ συνέλευσις ἐνησχολήθη ἀμέσως περὶ τὴν
 ἀνόρθωσιν τῆς δημοσίας καὶ τῆς ἐμπορικῆς πίστεως,
 περὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ὁδῶν καὶ τῶν ἄλλων τρό-
 πων τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, περὶ τὴν ἐμφύγω-
 σιν τῶν τεχνουργιῶν, τὰ ὅποια κατ' εὐτυλίαν πα-
 ρήχθησαν ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου, ὅτε δὲν ἠδύνατο

νά ελθωσιν έξωθεν βιομηχανήματα. Είς ταύτα πάντα συνετέλεσεν ο Κλαύ μετὰ θουμαστής δραστηριότητος και παιθείας. Ίδιός δ' έπρωταγωνίστησεν εις τας συζητήσεις τας περί τραπέζης και τών πολυκρήμων αυτών υποκαταστημάτων, δι' ών ήλπισα να έμφυχώσῃ τας έμπορικὰς επιχειρήσεις. Διά δε τών δημοσίων έργων σκοπόν είχε να επιταχύνῃ τας εκχερσώσεις, να καταστήσῃ προσιτάς εις τούς κατοίκους τῆς περαλίας και εις τούς από Εύρώπης προσερχομένους άποίκους τας εύρβρους γαίας τῆς δύσεως, τῆς οποίας ο οφθαλμός του προημιάτιστα διέκρινε τήν θουμαστήν ανάπτυξιν. Ήπι τούτω προκάλεσε τήν έγκρισιν τῆς δημοτικῆς διαπένη κατασκευῆς Έδρας Λεωφόρου από Ουασιγκτόνως μέχρι τών άπωτάτων όχθών του Μισισσιπιού, ήτοι από άνατολῶν πρὸς δυσμῶς. Τελευταίον διά τῆς τελωνιακῆς νομοθεσίας ήγωνίσθη να προετατεύσῃ τὰ έργονα τεχνουργεία και να αναδείξῃ αὐτὰ ενάμιλλα εκείνων τὰ οποία εθαύμασεν εις τήν Αγγλίαν και εις τας κάτω χώρας.

Έν μέσω δε τών μεγάλων αυτών εσωτερικῶν ζητημάτων προεκυψε και εν ζήτημα έξωτερικόν, περί τήν λύσιν του οποίου ο Κλαύ κτύπησε να θέσῃ τας βάσεις τῆς ὅλης μετέπειτα πολιτικῆς τών Όμοσπόνδων πολιτειῶν, ώς πρὸς τήν λοιπήν Αμερικανικήν ήπειρον. Ο λόγος ήτο περί τῆς ανεξαρτησίας τῆς Ισπανικῆς Αμερικῆς. Ο Ναπολέων, έμβολών εις τήν Ισπανίαν, είχε προκαλέσει τήν επανάστασιν τών άγανθῶν χωρῶν, ὅσας ἡ Ισπανία κατείχεν εν τῷ νέῳ κόσμῳ· ἀλλ' αἱ χώραι αὐταὶ δὲν επανεστήσαν διά να υπερασπισθῶσι τὸν ὑπὸ τοῦ Εύρωπαϊου κατακτητοῦ καθιερωθέντα κυριάρχην τῶν επανέστησαν ὑπὲρ τῆς ἰδίας ανεξαρτησίας. Απὸ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου μέχρι τῆς Ορνίου άραξος μία κατὰ τούτο ὑψώθη φωνή, ἡ εκάσας ὅμως τοῦ άγώνος απέδῃ διάφορος κατὰ τῆς διαφόρου χωράς. Μετὰ τήν εν έτει 1815 συνομολογηθεῖσαν εν Εύρώπῃ ειρήνην, ἡ Ισπανία έρῆνη κατισχύσασα επί τινα χρόνιν τῶν κυριωτέρων αὐτῆς άποικιῶν· ἀλλ' ἡ εκραγείσα πυρκαϊά ήτο ἐξ εκείνων, αἵτινες δὲν σθένυνται. Ἡ Ισπανία ήδύνετο να εξοντώσῃ τούς επαναστατάς, ἀλλ' ἔχι πλέον να τούς καθυποτάξῃ. Πρὸς βορρῶν, ο Πολιθῆρος, ο Γουαδελούπας και ἄλλοι τινὲς ήρωϊκοί άρχαγοί μετὰ κόπου άνθίσταντο· μεσημοιωνότερον δὲ, οί παρὰ τὸν Πλάταν προσημῶν αγωνιζόμενοι ἦσαν εὐτυχέστεροι ὅπως οὖν. Αἱ ὁμόσπονδοι πολιτεῖαι δὲν ήτο δυνατόν να μείνωσιν ἀδιάφοροι πρὸς τούς ὑπὲρ ελευθερίας εκείνους άγώνους, διότι οί γείτονες των έμιμούντο τὸ παράδειγμα αὐτῶν. Οθεν ο Κλαύ, εν τῇ συνόδῳ τοῦ 1816—1817, εκήρξεν αναγκασθῶν τήν ὑπὲρ τῶν επαναστατῶν συμπαθειάν του, άντιστάς εις τήν παραδοχὴν του νομοσχεδίου, δι' οὗ προέκειτο ν' απαγορευθῇ εις τούς Αμερικανούς πολίτας να πωλῶσι πλοῖα εις τούς επαναστάτας. Είς τήν ακόλουθον σύνοδον, ενήργησε και ελάλησε κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, ἡ δὲ συνδρομή ἦν παρεῖχεν εις τήν ανεξαρτησίαν τῶν πάλαι Ισπανικῶν άποικιῶν επροξένει πολλὴν εντύπωσιν και εντύπος τῶν Όμοσπόνδων πολιτειῶν και εκτός. Ο τότε

πρόεδρος τῆς συμπολιτείας Μονρόης, άνθῆ άλλων τῶν ὀριστικῶν τοῦ ζητήματος λύσιν, προτεινε να σταλάσιν επί τύπου έπίτροποι, ἵνα πληροφορηθῶσι τὰ κατὰ τας νέας δημοκρατίας και μελετήσωσιν εκ τῶν σύνεγγυς τὰ κατὰ τούς κατοίκους αυτῶν και μέγιστος εἶναι επιτήδειοι πρὸς τήν πολιτικὴν ελευθερίαν. Ο Κλαύ εξεναντίας απήτησεν ὡστε αἱ ὁμόσπονδοι πολιτεῖαι να αναγνωρίσωσιν άμέσως τας δημοκρατίας εκείνας, διότι μόνῃ ἡ αναγνωρίσις ήδύνετο να αποδῇ χάρισμος εις αὐτάς και να εμπνεύσῃ εις αὐτάς θάρρος. Ηξίου δὲ εὐλόγως, ὅτι ἡ εν Μαδρίτῳ σιλή δὲν είχε δικαίον να παραπονείῃ διά τούτο, διότι αἱ ὁμόσπονδοι πολιτεῖαι δὲν έμείλλον να αναγνωρίσωσιν εἰ μὴ τὰς δημοκρατίας ὅσαι ἦσαν πραγματικῶς ανεξαρτητοι και είχαν αναγκάσει τὰ Ισπανικὰ στρατεύματα να εκχωρήσωσι. Γροντί ο Κλαύ δὲν έλεγε να αναγνωρίσωσιν ὅλας τὰς δημοκρατίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ παρὸν μόνον τὰς περί Πλάταν χώρας, διότι αὐταὶ ἦσαν πραγματικῶς ανεξάρτατοι. Πιέταις λοιπὸν να σταλῇ πρέσβυς εις τὰς περί Πλάταν ανεξαρτητους επικρατίας. Ἡ πρότασις του απερίβρη, ἀλλ' ὁ λόγος του επροξένησε τασάκτην εντύπωσιν, ὡστε προδήλον κατέστη ὅτι αἱ άρχαί του θέλουσ προσεγγίσει θιμαβούσι. Ἡ σύνοδος τοῦ επόμενου έτους, 1818—1819, δὲν έμείλλε να διακόσῃ εἰμὴ 3 μῆνας μόνον, διότι εις τήν Αμερικὴν ἡ βουλή συνέρχεται μὲν κατ' έτος, ἀλλὰ πρὸς ἑνιαυτὸν δὲν συνεδριάζει εἰμὴ 3 μῆνας, και αὕτη ἡ παρ' ἑνιαυτὸν σύνοδος ὀνομαζέται βραχυθῆ σύνοδος· παρεκτός τούτου ὑπῆρχον ἄλλαι πολλαι και καταπεύγουσιν ὑποθέσεις, ὡστε δὲν ήτο δυνατόν οί αντιπρόσωποι ν' ασχοληθῶσιν εις τὰ περί τῶν άποικιῶν. Ο Κλαύ περιόρισθη να εἴπῃ, ὅτι δὲν σιωπῆ περί τούτου εἰμὴ ἐξ ἀνάγκης και ὅτι, ὅσα ευκαιρήσῃ ἡ βουλή, ἔκει επαναλάβει τήν πρότασιν του. Γροντί τήν επανέλαβε κατὰ τήν ακόλουθον σύνοδον και ἡ βουλή, παρὰ τήν θέλησιν τῆς κυβερνήσεως, απεδέχθη ἡδὲ τήν γνώμην τοῦ Κλαύ. Ο πρόεδρος άντέστη, διότι έρρεβότο φαίνεται μὴ περιπλέξῃ τήν Όμοσπονδίαν ἐξ ἔριν πρὸς τήν έρῆν τῶν βασιλείων τῆς Εύρώπης συμμάχων. Ἀλλ' ο Κλαύ έφερε πάλιν εις μέσον τὸ ζήτημα, μετὰ λαμπρῶς ευγλωττίας, εν αρχῇ τοῦ 1821, και τῇ 10 φεβρουαρίου προτεινε εις τήν βουλήν ν' αποφανθῇ, ὅτι τὸ Αμερικανικὸν ἔθνος εύχεται τήν επιτυχίαν τῶν άγώνων ὅς καταβάλλουσιν αἱ πάλαι Ισπανικαὶ άποικιαὶ ὑπὲρ τῆς ελευθερίας και ανεξαρτησίας των, και ὅτι ἡ βουλή εἶναι πρόθυμος να υποστηρίξῃ τὸν πρόεδρον, ἔάν οὔτος κρίνῃ εύλογον να αναγνωρίσῃ τας νέας πολιτείας· διότι δὲν προέκειτο ἡδὲ πάλι Πλάτας μόνον, τὸ μέγιστον μέρος τῆς μεσημβρονικῆς Αμερικῆς εἶχεν αποθάσει τούς Ισπανούς. Ἡ πρότασις εγένετο δεκατῇ δια ψήφων 87 κατὰ 68· ο Κλαύ εθαύμασεν, οὐδ' ήτο πλέον δυνατόν ν' άντισταθῇ ἡ κυβερνήσις· και μετὰ τινας ἡμέρας ο πρόεδρος έπιμψεν εις τήν βουλήν διάγγελμα, δι' οὗ ανεγνωρίσῃ τας νέας δημοκρατίας, αἵτινες έμείλλον εις τὸ μάλιστα επί τασούτων να ψεύσωσι τας ελπίδας τῶν φίλων των. Ο δ' αὐτός πρόεδρος Μονρόης, ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης καταναγκάζόμενος, εκήρυττε, κατὰ τὸ ἑπ'

λουθον έτος, διά τοῦ ετησίου διαγγέλματος του, ὅτι αἱ ὁμόσπονδοι πολιτεῖαι θέλουσ θεωρήσει ὡς προσβόλην κατ' αυτῶν γενομένην πᾶν ἐπιχείρημα τῶν Εύρωπαϊκῶν δυνάμεων πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ άποικιακοῦ συστήματος, ὅπουδῆποτε τῆς Αμερικῆς· οί κάτοικοι ἤθελον ἀφ' εαυτῶν τὸ καταγγίσει.

Ἐπί τοῦ προκειμένου, ο Κλαύ επενήργησεν εις τήν σύχνην τοῦ ὅλου κόσμου. Ἡ ανεξαρτησία τῆς Αμερικῆς συνεπληρώθη, εντειθεν δε ἡ δύναμις τῶν ὁμοσπόνδων πολιτειῶν και κῆρυς πολὺ, και ἐτι μᾶλλον θέλει αυξήσει. Σήμερον αἱ πολιτεῖαι αὐταὶ εἶναι αἱ προστάτιδες τοῦ νέου κόσμου, κύριοι οἶδεν ἂν αὐριον δὲν γίνουσι κυρίαρχοι αὐτοῦ. Τὰ πάντα ὑποδικνύουσιν ὅτι κατασκευάζεται αὐτόθι νέες τις θριάμεις κρατῶν διά μίαν χερῶς τὸν μεσημβρονικὸν πόλον, διά τῆς ἐτέρας τῶν βορείων, και συνεχῶν τήν γαλακτικὴν ὁσμήν, πρὸς ανατολάς τε και πρὸς δυσμῶς, δηλαδή ενθεν μὲν τὴν Εύρώπην, ενθεν δε τήν Σικελίαν και τήν Ιαπωνίαν. Σήμερον και τὰ παιδάρια αὐτὰ τῶν ὁμοσπόνδων πολιτειῶν τρέφουσι ταιαύτην περί τῆς πατρίδος των ελπίδα και θεωροῦσιν ἀφουκτον τήν εκπλήρωσιν τῆς, ἀπαρραλλάκτως καθὼς οί νεανικὶ Ρωμαῖοι, επί Φαβίου και Παύλου Αιμιλίου, ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι βαίνουσι πρὸς τήν κυριαρχίαν τοῦ κόσμου.

Μέχρι τοῦδε εἶδομεν τὸν Κλαύ χωροῦντα ἀκαταπίστως πρὸς τὰ πρόσω περί τας πολιτικὰς αὐτοῦ δοξασίας· δὲν εἶναι βεβαίως δημοκρωγός, εἶναι πολιτικὸς ἀνὴρ συντοδός, ἀλλ' οὐδὲν ήττον, παριστάται ὡς ἄνθρωπος βλέπων πῶς πρέπει να βαδίσῃ ἡ δημοκρατία εις τὴν ἀνήκει και αναλαμβάνων να γίνῃ πρὸς σκοπος αὐτῆς ἡ ὁδηγός. Απὸ τοῦδε ο ἀνὴρ μεταβάλλει τάξιν και σύστημα. Αφου υπέδειξεν εις τὸ ἔθνος του τὸν ὁρῶν τὸν ὅποιον πρέπει να ακολουθήσῃ, ἀφου ήνεύξε τὸν ὁρῶν τούτον, τῶς αγωνίζεται να ρυθμίσῃ τήν πορείαν του, ἵνα μὴ αποθῇ αὕτη θεωροβώδης και άττακτος· ὅθεν τοῦ λοιποῦ θέλομεν ιδεῖ τὸν Κλαύ μετριάζοντα τήν ὁρμήν τοῦ ἔθνους εκείνου και ενίστε αγωνιζόμενον να τήν αναχαίτισῃ.

(Ακολουθεῖ.)

Ο Κ. ΔΑΒΙΔ
(ἐξ Ἀγγερίας.)
M. DAVID
(d' Angers.)

Βαχάτως εκκίρησαν αἱ Ἀθηναί εις ἔχον πρὸ αἰώνων σιγήσαντα εν αὐταῖς, ἔχον σμίλης γλυφοῦσης ένα τῶν σμίλης αξιωτέρων πολιτῶν, τὸν αρχαῖκόν Κανάρην, και ἡ ἔχῳ εκπληρημένη εφαινετο ψιθυρίζουσα τὸ ἄσμα τοῦ Φειδίου. Όταν οί Ἀθηναῖοι, εις ἀγεινὴς συκοφαντίας πειθόμενοι, εξώριζον τῆς πόλεως των τὸν

μετὰ τὸν Περικλῆ μεγαλοφύεστερον. τῶν συμπολιτῶν αυτῶν, τὸν ενδοξον αὐτῶν ἀριστοτέχνην, δὲν ἤξουρον, εις τήν έρημον Πλιακὴν ακτήν ο ἀπάρτης τὸ βῆμα πλανῶν, ὑπὸ ποίῳν επέζετο πικρῶν λογισμῶν, πῶς εκλινεν ὑπὸ τήν θλίψιν τήν ἄλλοτε ὑπὸ δάφνας κῆπτουσαν κεφαλὴν του, πῶς αἱ ανεκτέλεστοι αντιλήψεις του, αἱ εις ἀγωνίαν καταδικασμένοι ιδέαι του, καταδιβρωσικον τήν καρδίαν αὐτοῦ, ο δε κόσμος τῶν ὑπερφυῶν του πλασμάτων, τῶν θεῶν ὅς ἡ γλυφίς του καταβίβασεν εις τήν γῆν, τῶν ἀνδρῶν, ὅς ανεβίσκασεν εις τὸν οὐρανόν, πῶς ενίστε, περιτοχιζῶν αὐτὸν εις τὸ φῶς τὸ μελαγχολικόν τῆς σελήνης, τῶ έλαγε κατηφῆς, ὅτι βικρ ἡ δόξα, ὅτι πῶμα διαξέσεν ἡ τῶν ἀνθρώπων εὐγνωμοσύνη. Ἐνθ' ὅ εξείτειν εκείνος τρεμούσας τας χεῖρας πρὸς τὰ λαμπρὰ εκείνα φαντάσματα, πρὸς τὰ φίλα τῆς καρδίας του τέκνα, διελύοντο αὐτὰ ὡς νεφέλαι και τὸν διέφευγον, μέγρις οἱ εν μέσῳ των τῷ επεφάνῃ μαρρῇ ἀγνώστου εις τήν γῆν μεγαλοπρεπειας, καταπλήξασα τήν διάνοιάν του και νέου πληρώσασα αὐτὸν ενθουσιασμοῦ, και μετ' αὐτοῖς προσεινῶσαν μετ' εὐλαθείας και θαυμασμοῦ εις τήν Ὀλυμπίαν τὸ έργον τοῦ μεγάλου τεχνίτου, τὸν πατέρα τῶν θεῶν και ἀνθρώπων.

Σήμερον αἱ Ἀθηναί αὐταὶ δέχονται τὸν εξόριστον τεχνίτην, και δύνανται επί τοῦ λόφου τῆς Πνυκῆς, ἡ ὑπὸ τας στήλας τοῦ Παρθενῶνος να τὸν ιδῶσιν, εις τὸν ἀπαλὸν βραχίονα στριζόμενον νέας κόρης, τῆς μόνης παραμυθίας του εν τῇ εξορία, με κεκυφίαν δὲ τήν κεφαλὴν, πλανῶντα τὸ βλέμμα εις τὸ κενόν, και ὡς ζητούντα τήν μακαροναμένην πατρίδα και τὰ προσφιλῆ ὄντα εις αἱ αἰσθησις και ἡ φαντασία του ενεφύσησαν ζωὴν ενδοξον. Όταν τὸ τεθλιμμένον του βλέμμα αναπαύεται επί τὰ περιτοχιζόντα αὐτὸν αρχαία ἀριστουργήματα· τότε φαίνεται χαρῆς ἀντίς φαιδρόνουσα τήν μορφήν τού, διότι εν αὐτοῖς αναγνωρίζει ἀριστουργήματα ἀδελφῆς μεγαλοφύεως, μελετήματα τῆς νεότητός του, και ὅλας του τῆς ζωῆς εντροπῆματα, ἀλλὰ συγχρόνως αισθάνεται και λύπη πείζει τήν καρδίαν του, διότι ἡ θέξ των κινεῖ εν αὐτῷ τήν χορδὴν τῆς μεγαλοφυΐας· ἀλλ' ἡ χεῖρ του μάτην ζητεῖ τήν ἀπίυσαν γλυφίδα τῆς, ἀλλὰ τὸ έργοστασίον του, πλῆρες ἡμιέργων ἀριστουργημάτων, μένει έρημον, οὐδ' ἀκούει τὸν κρότον τῆς ἀκαμάτου αὐτοῦ σμίλης, ἀλλὰ τὸ λυπρότερον και δι' εκείνον και δι' ἡμᾶς, τὸ περιέχον εν ᾧ ζῆ, οὐ μόνον δὲν προκαλεῖ καλλιτεχνικὰς εμπνεύσεις, ἀλλὰ και φωνεῖ αὐτάς ὑπὸ τὸ ψῦχος τῆς ἀμαθοῦς ἀδιαφορίας.

Ο καλλιτέχνης οὔτος εἶναι ο Γάλλος Δαβίδ, ἐξ Ἀγγερίας τῆς εν Βανδέξ· υἱὸς ἀπλοῦ λεπτομορφοῦ, ἡσθάνθη παιδιόθεν τῆς τέχνης τήν Ιερὰν εμπνευσιν, και ἀνδρείως παλαίσεως πρὸς τε τήν πενίαν και πρὸς τήν ισχυρογνωμοσύνην τοῦ πατρός του, ὅστις εκ θλιβεράς ὀδηγούμενος πείρας τὸν ἀπέτρπε να ενναγκασθῇ επάγγελμα ἀμείψαν τούς άγῶνας αὐτοῦ διά πτωχείας και ἀδοξίας, έσπούδασε τας γραφικὰς τέχνας, ἰδίως δὲ τήν γλυπτικὴν, κλοπημαίως κατ' αρχάς, και επειτα, τῇ πατρικῇ ἀδείᾳ, μετὰ δὲ τήν πρώτην και τα-

χέαν επιτυχίαν του, ως υπότροφος τῆς πόλεως τῆς γεννήσεώς του ἐν Παρισίαις καὶ τέλος ως υπότροφος τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας ἐν Ρώμῃ. Ἐνταῦθα μέγαν διδάσκαλον ἔλαβε τὸν Καννόβαν, καὶ ἐτι μείζονα δὲ τῆς ἀρχαίας τέχνης τὰ θαύματα, τὰ συσσωρευμένα εἰς τὰ Μουσεία τῆς Ρώμης καὶ τῆς Νεαπόλεως, καὶ εἰς τὰς νεκροπόλεις τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τὴν Πομπηίαν καὶ τὸ Πράκλειον. Βίς τὸ σχολαῖον τοῦτο ἐσπούδασε τὴν ἐντέλειαν τῆς μορφῆς, ἢ μᾶλλον ἀνεπτυξῆς καὶ ἐκκρίσεως τὸ ἐν ἐαυτῷ ἐνυπάρχον αἰσθημα τοῦ καλοῦ, κατὰ τοῦτο γενόμενος ὀπαδὸς τῶν ἀρχαίων, ὅτι τὸ μὲν αἰσχρὸν ἀπέκρουεν ὡς ἀπέχθον εἰς αὐτὸν τὸν τῆς τέχνης σκοπὸν, τὸ δὲ καλὸν ἦν ἡ δινεκέης σπουδῆ καὶ λατρεία του.

Ἐμπνεόμενος ὁμοίως ὑπὸ τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνίας ὡς πρὸς τὸν θεμελιώδη αὐτῆς χαρακτήρα, δὲν ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ δεσμεύσῃ ἐντέλως εἰς αὐτὴν τὸ αἰσθημα καὶ τὴν φαντασίαν του, καὶ καιροῦς καὶ ἤθη παραγνωρίζων, ν' ἀπομιμῆται δουλικῶς συνθέσεις οὐδὲν λεγούσας εἰς τὸν νεοτέρων τὰς πεποιθήσεις, καὶ νὰ σωματοποιῇ διὰ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ λίθου αὐτὰς αἰτινας ἀπέθανον μετὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἡ δοξασία του ἦτον, ὅτι ὁ καλλιτέχνης, ἀν θέλῃ ἀληθῶς νὰ ἐπιεργήσῃ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του, πρέπει νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν ἐποχὴν του, καὶ ταύτης νὰ ἐκφράζῃ τὴν χαρακτήρα καὶ τὴν μορφήν, ἀλλ' ἀνάγων ταῦτα εἰς ἰδανικὸν κᾶλλος, ὅπερ εἶναι πασῶν τῶν ἐποχῶν. Ἡ γλυπτικὴ, ἰδανικὰ περιστάτω ἀντικείμενα, καὶ ἰδιότροπον φαντασίαν ὑπηρετοῦσα, δύναται νὰ ἀποβῇ εἰς χαριστάτων κόσμημα, καὶ τὸν θαυμασμὸν νὰ ἐκλύσῃ διὰ τὸ κᾶλλος τῆς. Ἀλλ' εἰς διαιώνισιν μεγάλων ἀρετῶν, πατριωτικῆς ἀροσιώσεως, εὐεργετημάτων εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καθιερωμένη, ἐξευγενίζεται εἰς ἱερὰν λειτουργίαν, ἀναλαμβάνει τὸ ἀξίωμα τῆς ὑπερτάτης δικαιοδοτίας, ἣτις ἀπενέμει ἀθανασίαν εἰς τοὺς ἀθανασίας ἀξίους.

Οὕτως ἐνόησε τὴν κλητικὴν τῆς τέχνης τοῦ ὁ Κ. Δαβὶδ, καὶ διὰ τοῦτο, ἐκτὸς ἐνός Ἀγγιλλέως, εἰς τὴν Νηρηίαν προσφέρει περικεφαλαίαν, καὶ ἐνός Ἑπαμινώνδου, ἀποσπώντος τὸ βέλος ἀπὸ τὴν πληγὴν του, δὲν ἐμετάλλευσεν τὴν συμβολικὴν μόνον ἀξίαν δυναμένην ἤδη νὰ ἔχῃ μυθολογίαν, οὐδὲ τὴν μακρὰν ἡμῶν κειμένην ἀρχαίαν ἱστορίαν, ἀλλὰ τὸ κύρος καὶ τὸ βραβεῖον τῆς γλυφίδος του ἐχορήγησεν εἰς τοὺς συγχρόνους; μεγάλου; ἀνδρας, οἵτινες παρ' αὐτῷ δὲν ἐλίθισσονται εἰς πλουσίας καὶ ζωγραφικὰς πτυχὰς, οὐδὲ ἐπιδεικνύουσι τὸ κᾶλλος τῶν γυμνῶν τῶν μελῶν. Ταῦτα ἦσαν πολῦτιμα βοηθήματα ἢ ὁ ἀρχαῖος βίος καὶ αἱ ἀρχαῖαι ἰδέαι παρῆγον εἰς τοὺς Φειδίαν καὶ Πραξιτέλεις. Οἱ ἥρωες τοῦ Κ. Δαβὶδ φέρουσι τὸν στενὸν καὶ ἀχαρὴν ἐπενδύτην, τὸν ἀλύγιστον λαιμοδέτην ἀλλὰ τοῦτο μάλιστα εἶναι ἐν τῶν κατωρθωμάτων τοῦ μεγάλου τεχνίτου, ὅτι αἱ περιστάσεις του εἰσιν ἀληθεῖς συγχρόνους καὶ ἰδανικαί, ὅτι ἐν τῇ ἀγενεστάτῃ μορφῇ, δι' αἰσθησεως ἣτις κυρίως διακρίνει τοὺς μεγάλους τεχνίτας, ἀνακαλύπτει πάντοτε τὴν ἀρχαίαν τῆς ἀριστοτέχνου πλάσεως πρόθεσιν, καὶ αὐτὴν ἐκφράζει μεγαλοφυῶς, ὥστε, ἢ πεζωτέρα, ἢ ἥπτον γλυπτικῆ

μορφῇ, ἐξέρχεται τῆς γλυφίδος τοῦ ὁμοιοτάτη ἐνταῦ καὶ εὐγενεστάτη. Ὁ Κ. Δαβὶδ εἶναι γλυπτικῆς ἀτόχημα ποιητῆς, γνωρίζων ὅτι ἡ ποίησις δὲν συνίσταται εἰς τινα παραδεδομένα σύμβολα, καὶ εἰς τινὰς θέσεις θεατρικῶς ἐπιδεικτικῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐμφανίζεται ἐν τῇ ψυχῇ ἣτις ἐπιπνέει ἐπὶ τῶν ἡθῶν μορφῶν, νὰ ἐλέγχεται ἐν ταῖς πράξεσιν ἃς ἐκφράζουσιν αἱ συνθέσεις. Καὶ τῷ ὄντι παρ' αὐτῷ τὰ συμπλέγματα εἰσιν, ἀφελῆ μὲν πάντοτε, κατὰ τῆς ἀρχαίας τέχνης τὸ εὐγενὲς παράδειγμα, τὴν πλήρη ἀτομικὴν ἀνάπτυξιν ἐκείστου τῶν ζωδίων θραυόντου, ἀλλὰ συγχρόνως δραματικώτατα κατὰ τὴν ἀντιληψιν καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐν τῷ βίῳ ἐκείστου τῶν ἡρώων του ἐκλέγει πάντοτε τὸ ποιητικώτατον τῶν ἐπεισοδίων, τὴν εὐγενεστάτην ἢ δραστηριωτάτην πράξιν, καὶ ἐκφράζει αὐτὴ μετὰ ζωηρῆς αἰσθησεως καὶ φαντασίας, ἣτις δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ δαναίξῃται τῆς ἀρχαιότητος τὰς στερεοτύπους εἰκόνας, ἀλλ' ἀνευρίσκει τῶν σχέσεων τοῦ νέου βίου τὴν ποίησιν καὶ ἐκφράζει αὐτὴν ἐξαιτίας. Οὕτω παρ' αὐτῷ ἡ νίκη δι

Δαβὶδ ὁ ἐξ Ἀγγερίας.

κρατεῖ σμίλιν, οὐδὲ χαράττει τὸ ὄνομα τοῦ νικητῆ ἐπὶ τῆς κλασικῆς καὶ ἀπρηχαιωμένης ἀσπίδος· ἀλλ' ὡς ἀνδροπροπῆς θυγάτηρ τῶν μαχῶν, ἐν αἷς τὸ ἔργον τοῦ κεραυνοῦντος πυροβολικοῦ συμπληροῖ τὸ πειλιῶ ἐφορμῶν προτεταμέναις ταῖς λόγχαις, ἐπὶ τοῦ τέρου τοῦ στρατηγοῦ Συγέτου κρατεῖ πυροβόλον, καὶ ἀπὸ τῆς αἰχμῆς γλύφει τὸ ὄνομα του ἐπὶ κανονίου.

Τὸ ἔργον δὲ ὁ κυρίως ὁ Κ. Δαβὶδ προέλετο δι' ὅλου τοῦ βίου του καὶ δι' ὅλης τῆς τέχνης του, ἦν νὰ δοξάζῃ τὴν ἀρετὴν, καὶ μάλιστα τὴν πατριωτικὴν, καὶ ν' ἀποδώσῃ ἀθανασίαν τοῖς ἀθανασίας ἀξίοις· δι' ἧς ἀνεδείχθη ὁ ἐπὶ λίθου καὶ χαλκοῦ βιογράφος, ὁ γλύπτης Πλούταρχος ὅλων τῶν ἀνδρῶν τῶν δικαίως διαπρεφάντων ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ὅλων ἀκόμη τῶν ἀφανῶν ἀρετῶν, ὅσαι ἐκ τύχης ἢ μετριοφροσύνης ἀπύπτονται εἰς τὸ σκοτὸς, εἰ καὶ ἄξιοι τοῦ φωτός· τὸ μέγιστον τῶν ἔργων του, ἀρκοῦν αὐτὸ μόνον ν' ἀπαθανατίσῃ ἕκαστον καλλιτέχνην, ἔχον δὲ πρὸς τὰ λοιπὰ προϊόντα του ὡς ἡ κόσμησις τοῦ Παρθενῶνος ἐπὶ πρὸς τὰ λοιπὰ τοῦ Φειδίου καλλιτεχνήματα, εἰς

ὑπερτάτη ἐκφρασις τῆς τάσεως τῆς γλυφίδος του, εἰ-
 ναι τὸ ἀέτωμα τοῦ ἐν Παρισίαις Πανθέου, οὐ τὴν ὑ-
 πόθεσιν χαρακτηρίζει ἢ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφῆ· «Τοῖς
 μεγάλαις ἀνδράσιν ἢ πατρίσι εὐγνωμονοῦσα.» Ἐκτὸς
 δὲ τούτου εἰς συμπλέγματα μείζονα ἢ ἐλάσσονα, ἀ-
 γάλματα λίθινά ἢ χαλκᾶ, ἀνάγλυφα καὶ προτομαί,
 καὶ κεφαλὰς ἐν δπλω, ἀπειτύπτει πάντας τοὺς ἐπι-
 φανεῖς ἀνδρας οὐ μόνον τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ τῆς Ἑυρώ-
 πης καὶ αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς, μεθ' οὗ ζήλου ὁ βοτα-
 νικὸς ἢ ὁ ἀρχαιολόγος περιηγεῖται συνάγων τὰ περιέρ-
 γα τῆς ἐπιστήμης του, ἀπαρτίζων καὶ αὐτὸς δι' ὅλης τῆς

Γαλλίας, προσεκτῆσατο καὶ εὐπορίαν διὰ τῶν ἔργων
 του, καὶ μετεχειρίζετο αὐτὴν οὐ μόνον ὅπως ἀναζητῆ
 μέχρι τῶν ἐσχαιτῶν τῆς Ἑυρώπης τὰ πρωτότυπα του,
 ἀλλὰ καὶ πολλάκις εἰς τὴν εὐφυῆν ἢ τὴν ἀρετὴν ἐξέ-
 πρᾶξε τὴν εὐλάβειαν του, δαπανηρὰ ἔργα του πολ-
 λάκις αὐταῖς προσφέρων, ἢ ἄλλοτε διὰ τῆς τέχνης του
 εἰς βοήθειαν σπεύδων τῶν ἀναξιοπαθούτων. Οὕτως
 οὐ μόνον τοὺς Βασιγκτῶνας ἐγλυψε καὶ τοὺς Λαφαῦ-
 τας, τοὺς Σαταβριάνδας, τοὺς Λαμαρτίνους, τοὺς Ἀ-
 σαγῶ, οὐ μόνον εἰς Γερμανίαν ἀπήρχετο ἀναζητῶν τὸν
 Σχίλλερν, τὸν Γαίτην καὶ τὸν Ὀμβρόδων, εἰς Ἀγ-

Προτομὴ τοῦ Κατάρη.

Ἑυρώπης πλήρη συλλογὴν μεγάλων ἀνδρῶν, στρατηγῶν, γλιαν, τὸν Βενθὰμ ἢ τὸν Κούπερον, εἰς Ἱταλίαν
 πολιτικῶν, ἐπιστημῶνων, συγγραφέων καὶ ποιητῶν τὸν Ροσσίνην, τὸν Παγαίνην, ἀλλὰ μαθὼν ὅτι ἐπὶ
 ὥστε καὶ τῷ ἔλεγεν ὁ Βίκτωρ Οὐγας, ὅτι μετὰ τὸν
 Θεὸν εἶναι αὐτὸς ὁ ποιήσας τὰς πλείστας μεγαλοφυεῖς
 τῆς ἐπαναστάσεως, εἰς προσβολὴν φρουρίου, ἐν ᾧ ὁ
 λόχος ἀναβᾶς εἰς τὸ βῆγμα, φοβηθεὶς ἔπεισεν ὅλος
 πρηνῆς, εἰς μόνος στρατιώτης ἔμεινεν ἄρθιος κρατῶν
 ἐπὶ τῶν χαρακτῆρων των, οἵτινες εἰσιν ἀνεπίληπτοι
 τὴν σημαίαν, καὶ διὰ τοῦ παραδείγματός του ἐνελάρ-
 κατὰ τὴν ὁμοιοτητα, ἐπιφάνεται πάντοτε τὸ ἦθος
 καὶ ὁ χαρακτῆρ των, ἢ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα των.
 ἀκούσας δὲ ὅτι ὁ στρατιώτης οὗτος ἐξ ἄγνωστος καὶ
 ὁ πένης τοῦ χειρωνακτοῦ υἱός, γενόμενος τεχνίτης
 λησμονημένος εἰς ἀφανὲς τῶν Πυρηναίων χωρίων, ἀ-
 ἐπίσημος, νυμφευθεὶς τὴν ἐγγόνην τοῦ Λαρεθελιέρ
 πῆλθεν ἐκεῖ, εὗρε τὸν γέροντα ἀπόμαχον, ἐκπεπληγ-
 Ἀεπῶ, ἄλλοτε μέλους τῆς διευθυντικῆς ἐπιτροπῆς τῆς
 μόνον ὅτι ὑπῆρχεν ἀκόμη τις ἐνθυμούμενος ἀνδραγα-

θίαν, ἢν ὁ ἴδιος εἶχε λησμονήσει, κατεσκεύασε τὴν προτομὴν αὐτοῦ, καὶ τῷ ἔδωκε τὴν ἀθανάτην εἰς ἀξίαν τῆς ἀνδρείας του ἀμοιβήν. Ἄλλοτε πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ποιητὴς τοῦ περιφημοῦ Μεσσαλιωτικοῦ ὕμνου, Ρουγέτιος ὁ ἐκ Διλλε, ἔζη ἐν ἐσχάτῃ ἀπορίᾳ ἐν Παρισίους, ἔβλεπεν πρὸς αὐτὸν, ἐγλυψε κολοσσικὴν τὴν κεφαλὴν του ἐν ὄπλῳ, καὶ, ἐκβλεῖς αὐτὴν εἰς λαγεῖον, τὰ εἰσπραχθεῖσας διασχίλιας δραχμᾶς ἔδωκεν εἰς τὸν πενήθερον ποιητὴν.

Μεταξὺ δὲ τῶν μεγλοψύγων τούτων δωρεῶν, τὴν πρώτην θέσιν ἀνεπιφρονητικῶς κατέχει μία, ἢτις ἡμῶν ἰδίως προκαλεῖ τὴν εὐγνωμοσύνην. Ὁ ἀριστοτέλης οὗτος τοῦ πατριωτικοῦ ἐθνουσιασμοῦ ἦτον ἀδύνατον βεβαίως νὰ ἰδῇ ἐνώπιόν του δραματούργου μὲν τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα, τὴν μητέρα τῆς τέχνης καὶ πάντων τῶν τῆς ἀγαυότητος ἀριστουργημάτων, παλαιάσασαν περὶ ζωῆς ἢ θανάτου, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ ζωηρὰν πρὸς αὐτὴν συμπάθειαν. Ταύτην δ' ἐξέφρασε δι' ἑνὸς ἀριστουργήματος ἀξίου αὐτῆς, δι' ἑνὸς ἔργου του ὅπου ὑπὲρ πάντα ἠγαπήθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐθαυμάσθη ὑπὸ τῶν ἄλλων. Τὸ ἔργον τοῦτο, ὃ ὁ Κ. Δαβὶδ ἐπέφρασε τῇ Ἑλλάδι, ἠαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μῦθον γράψας ἐκ τῶν ὠδῶν, εἶναι τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγγλοῦ τῆς νέας Ἑλλάδος, τοῦ Μάρκου Βόττζερν. Ἐν γένει ἐκρίνατο ὅτι μεταξὺ τῶν Γάλλων καλλιτεχνῶν ὁ μὲν Κ. Δαβὶδ ὑπερέχει κατὰ τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν δύναμιν, ὁ δὲ ἄρτι ἀποθανὼν Πραζιέρν, κατὰ τὴν τρυφερότητα καὶ τὴν χάριν. Ἄλλ' ὁ Κ. Δαβὶδ διὰ τοῦ μνημείου του τούτου ἀπέδειξε, ὅτι ὅταν θέλῃ νὰ χαλάσῃ τὴν γλυφίδα του εἰς γλυυτέρων τόνων διαπασῶν, οὐδένα γνωρίζει οὐδ' ὡς πρὸς τοῦτο ἀνώτερον του. Τὸ μνημεῖον παριστᾷ νέαν κόρην, εὐχαριν ὡς τὴν ἐκιδίαν τοῦ Πραζιέρν, ἢτις, ὑπανύχουσα ἀγρίας ὀφθαλμοῦ, εὐρίσκει ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ λίθου τὸ ὄνομα τοῦ Βόττζερν ποιητικώτατον ἔμβλημα τῆς Ἑλλάδος, ἢτις ἐφαίνεται τόπος δι' αἰώνων ἐλευθερίας θεῆς· ἀλλ' ἅμα ἡ ἐβρώπη ἠθέλησε νὰ ἰδῇ ὑπὸ τὰς καλυπτούσας αὐτὴν τριβόλους, ἀνεκάλυψεν ὑπ' αὐτὰς ἡρώων ὀνόματα! Τὸ λαμπρὸν τοῦτο μνημεῖον κοσμεῖ σήμερον τὴν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ περὶ τῆς ἐπιμελοῦς αὐτοῦ διατηρήσεως ἐγγυᾶται τὸ συμπέρον τῶν τε δικαιοδικῶν καὶ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν, διότι ἡ ἐλαχίστη βλάβη αὐτοῦ ἤθελεν εἰσθαι ἔλεγχος ἐσχάτης αὐτῶν σκαίστικος καὶ βαρβάρου ἀβελτηρίας. Ἄν δὲ πατε πρὸς αἶσχος τῆς Ἑλλάδος ἤθελε συντριβῆ, οἱ μετὰ τινος αἰῶνας ἐκ τῆς γῆς ἀναστὰς πρὸντες τὰ συντρέμματά του, θέλουσιν ἀμφισβητεῖν ἂν εἰς τοῦ Φειδίου ἢ εἰς τοῦ Πραζιέρν τὴν γλυφίδα πρέπει νὰ τ' ἀποδώσῃ.

Περὶ τοῦ Κ. Δαβὶδ ἐββέθη, ὅτι ἡ μούσα του ἐνδίδει ἐνίοτε εἰς ἐμπνεύσεις κομματικᾶς καὶ τούτο αἰνιτικῶς μιν ὁ Βικτωρ Ὀγγος τῷ λέγει ἐν τῇ ᾠδῇ ἢν ἐγραψεν πρὸς αὐτὸν. (Les rayons et les ombres. Epitre a M. David d Angers.)

Ὡς ὅστις νέας τὰς ὁδοὺς τῆς τέχνης σου χαράσσει, ὅστις μαλάσσει τὸν χυλὸν καὶ τὰς ἰδέας πλάττει, ἰδὲ τὰ πᾶσι τῶν θνητῶν καὶ τὴν μικρότητά των, καὶ αἶρου ὑπερήφανος ἐπάνω τῶν κομμάτων,

τὴν ὑψηλὴν γλυφίδα σου φερὲν μὴ μολύβῃ καὶ τὸ ἀγνὸν σου μάγμαρον ἄς μὴ ἐγγίσῃ ἢ μίμη ἢ ἐκ καρδίας δάκνουσα. Καθὼς ἡ Ἰταλία τῷ Βοναρόττι ἔλαχε, σὸν κτήμα ἢ Γαλλία. Ἄς μὰς διδάξῃ τὸ σεμνὸν παράδειγμά σου, φέλι, διὸ καθὼς τοῖς πολλοῖς τοῦ ἱεροῦ αἰ ποίαι, ὁμοίως κλεῖν τὴν ψυχὴν ὁ ἱερός τεχνίτης τὰς θεματοκόποις ἀδελφαῖς καὶ ταῖς κοσμομοίαις.

Υἱὸς τοῦ λαοῦ αὐτὸς καὶ τῶν ὠδῶν του ἔργου, εἶναι παράδοξον νὰ ἴναι προκαταληψιμῶς ὑπὲρ αἰ δημοκρατίας. Ἄλλ' ἰδοὺ πόσον ὕψιστον αἱ πολιτικὴ συμπάθειά του τὸν ἀποτυπώσῃν ὡς πρὸς τῆς ἐμπερὶ τὴν ἀσκήσιν καὶ τὴν κλήσιν. Ὁ Βογγάμπις (Bongampri) ἦτον ἀρχηγὸς τῶν νομιμοφρόνων Πανθητικῶν Ἑλληνοφίλων καὶ εἰς μύθον, ἀκούσας δ' ἐνὸς ἔξωτος ὅτι οἱ στρατιῶταί του, ἐκδικούμενοι τὸν θάνατόν του ἐμελλόν νὰ κατακυροδολήσῃσι πεντακταχιλίους δημοκρατικούς· οὗς εἶχον αἰχμαλωτίσει, ὑψοῦς τὴν βεβαρημένον του χεῖρα, καὶ μὲ φωνὴν δικαιοσύνης ἐλάλησεν· «Καίρις τοῖς αἰχμαλώτοις, ὁ Βογγάμπις τὸ διατάττει!» καὶ ἀπέθανε. Ταῦτα ἡ γενναίαν πράξιν ἐχθροῦ τόσον προθυμότερον διώκει ὁ Δαβὶδ διὰ δημοκρασίῳ μνημείου δ' ἐπέφρασε τὴν Βανδέαν, κατ' ὅσον μεταξὺ τῶν σωθέντων αἰχμαλώτων ἦν καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ τοῦ γλύπτου. Οὐδέ μιν θέλει τὸν ψέφει βεβαίως, ἀλλὰ μάλας ἠτορεῖ θέλει ἀπομνημονεύει πρὸς τιμὴν τῆς Γαλλίας· ὁ καλλιτέχνης οὗτος οὐδέποτε κατεδέχθη νὰ μάλα τὴν γλυφίδα του εἰς τῆς πατρίδος του τοῦ ἐξῆς· ἔν ὃ κατεφόρετο ὑπ' ἐσχάτης πενίας, ἐλαβε τῆσιν παρ' Ἀγγλικῆς ἐταιρίας νὰ κατασκευασθῇ τὴν ὅσα ἢ τῆς Βανδύας, πρὸς μνήμην τῆς μάχης Βικτερλώ. Τὸ μνημεῖον τοῦτο καὶ φήμην τῷ ὠδῶν το καὶ πλοῦτον πολὺν· ἀλλ' ὁ γενναῖος καλλιτέχνης ἀπεποιήθη. Ἄλλ' ἂν καὶ τοιαῦτος περὶ τῆς λιτικῆς δοξασίας του, ἄς διὰ λόγου μὲν καὶ ἐπὶ δαίγματος πάντοτε μετὰ παρρησίας ὑπερασπίσθαι, ἐμφυλίων ἡμῶς στάσεων, ἀναρχικῶν κινήσεων καὶ μαχητικῶν φωνασικῶν οὐδέποτε ὑπεστήριξε, ἐκ ἐκ χαρακτῆρος καὶ πεποιθήσεως εἶναι θρησκωπὸς καὶ φίλος τῆς τάξεως καὶ τῆς πεφωρίτης, δὲν ἐδοῦ ἡμῶς ἐπὶ τῶν ἐσχάτων ταραχῶν τῆς πατρίδος ἀποφύγῃ τὴν προγραφήν καὶ ἀποσυρθῆς εἰς τὸ ἔργον, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ μείνῃ μακροχρόνιος ἡθεάτρου συμβάντων ἢ ἀπεδοκίμαζες, καὶ ὡν ἐπὶ νὰ μείνῃ ἐντελὴς ἀμέτοχος, ἐξήγησε νὰ κατέβῃ τὴν Γαλλίαν, ὅταν εἶδε σκιάν εὐνομίας ἐπανεστῆς ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ κάθοδος τῷ ἀπηγορεύθη. Τῶν ναγκασμένων νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας τὴν βακτηρίαν ἐξορίας, ἐστρέφη πρὸς τὴν Ἑλλάδα, τὴν γῆν ὁνειρων του, τὴν γῆν ὅθεν ἐπ' ὄλου τοῦ βίου του προσμεμειδῶν αἱ καθαφαί ἐκείναι μαρμαί, αἰσθητικῶν κλῶντο ἐπὶ τῶν ἀρίστων τῶν ἔργων του τότε ἠθέλησε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν ἀρχαίῳ ὄχημα ἡλκῆμα εἰς ἐκείνους καὶ εἰς τὰς πεποιθήσεις του, νὰ εἶδῃ τὸν μέγαν ἄνδρα κατ' αὐτὸν εἰς τὴν πικρὰν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν του. Μιστὰ τὸν Ἀγγλικὸν Θεμιστοκλῆν, μετὰ τὸν Βόττζερν, τὸν Κωνσταντῖνον τὸν ὀλοκώτατον στόλῳ καύσαντα ἐπὶ τοῦ βί

τῆς πατρίδος, ἐπ' οὗ μυριάκις προσέφερε τὴν ζωὴν του καὶ τῶν Ψαρόν, καὶ τοῦ Γαλαξειδίου, καὶ τῆς Θήρας, καὶ τῆς Ἀνδρου, καὶ τοῦ Κρανιδίου, καὶ τῆς Μηκόνου, καὶ ἐκεῖ ἀκούει τὴν ἀλβανικὴν τῶν ἡμετέρων Ἰδριοσπειραιωτῶν διάλεκτον, καὶ τὸ βέβη Πρεσβεῖα, καὶ τὸ κα κοπιᾶσιν μὲ τὸ καλὸ, καὶ τὸ ἀκαρπίατε διαπαγή, καὶ τὰς τόσας ἄλλας ἰσοθυμῆς λέξεις καὶ φράσεις, τὰς ὅποιαι ἀποστρέφεται μὲν ἐν Ἑλλάδι, ἀγαπᾷ δὲ ἐκτός αὐτῆς. Ἐάν μετὰ ταῦτα, παλαιῶν πρὸς τὸν ἀκατάσχετον τοῦ πλήθους χεῖμαρῶν, εἰσδύσῃ εἰς τὰ χάνια, θέλει θαυμάσει βλέπων διὸν ὄλον σχεδὸν τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορίαν διαχειρίζονται συμπόλιταί του. Ἐκεῖ θέλουσι προσθάσει τὰς ἀκοῖς του ὄλα τὰ γνωστότερα τῶν ἐμπόρων ὀνόματα ὅσα ἤκουσε καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι, καὶ ἐκεῖ καὶ διεσθῶνται καταστημάτων, καὶ γραμματεῖς καὶ ὑπηρεταὶ θέλουσιν ἰσπεταῖν ἑλληνικῶν πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον, ἐπικλιθῶντες αὐτὸν, ὅχι ὡς πρὸ μικροῦ ξενοφώνως Signor ἢ Monsieur, ἀλλὰ Κύριον. Ἐάν δὲ ἐκείθεν, εἰπερὸς μὲν διὰ τῆς μεγάλης Πύλης εἰς τὸ Ἄστυ, στραφῇ πρὸς ἀριστερὰ, θέλει ἀπαντήσῃ μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης ἀποθήκας βρυούσας τῶν ἀνείων καὶ δαψιλῶν, ἂν ὅχι καὶ πάντοτε εὐχύμων, προδόντων τῶν Ἑλληνικῶν πιστηρίων. Καὶ ὁ ξένος Ἑλληὴν δὲν θέλει βραδύνει νὰ πιστεύσῃ διὸ ὁ Γαλατᾶς, ἐάν δὲν εἶναι Ἑλλὰς, εἶναι τοῦλάχιστον ἀποικία Ἑλληνική. Καὶ τῶντοι ὁ Γαλατᾶς εἶναι ἀποικία Ἑλληνική, ὅπου ἀπαντᾷ πάσης Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης ἀντιπροσώπου, καὶ ἐμπόρου, καὶ βιομηχανίου, καὶ χειρωνακίας, καὶ δικηγόρου, καὶ ἱατροῦ, καὶ διδάσκάλου, καὶ ἱεραῖς· εἶναι λιμὴν ἀπέραντος ἐν ὃ συζωνοῦνται καὶ τὰ τέσσαρα ναυτικὰ τμήματα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν τῷ νηολογίῳ τοῦ ὁποῖου ἐγγράφονται καὶ ἐκάστην ὄλα τὰ πλοῖα καὶ ὄλοι οἱ ναῦται τῆς. Ὁ Γαλατᾶς εἶναι πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα ὅτι ἡ Τύρος πρὸς τὴν ἀρχαίαν φοινικίαν, ἢ ὅτι πρὸ τῶν ἐτῶν ἢ Περουβία πρὸς τὴν Ἰσπανίαν. Ἀλλὰ τὴν πεποιθήσιν ταύτην τὴν ὅποιαν συλλαμβάνεις σὺ μόνος πατήσας τὸ ἔδαφος τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι νὰ συλλάβῃ καὶ ἡ μητρόπολις. Αὐτὴ δὲν ἐνόησεν διὸ ἐκεῖ ὅπου συγκεντροῦται ὄλα σχεδὸν ἡ Ἑλληνικὴ ἐμπορία καὶ ναυτιλία, ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατοῦσι καὶ ὑπερέχουσιν ἀναντιβῆχῶς αἱ δύο αὐταὶ πολυεῖροντες πηγαί, αἱ παρέχουσαι αἶμα καὶ ζωὴν εἰς τὸ πονωνικὸν τῆς Ἑλλάδος σῶμα, ἀνίγκη πᾶσα νὰ προστατεύονται τὰ μεγάλα τούτων συμφέροντα ἀπὸ ἐγγυήσεως ἰσοδυνάμους τοῦλάχιστον τῶν ἰσχυροῦσιν ἐν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ.

Ὅστις μεταβᾷς ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς Κωνσταντινουπόλιν, ἀποβῆ τὸ πρῶτον εἰς Γαλατᾶν παρὰ τὴν γέφυραν, νομίζει διὸ, πλὴν τῶν συμπεριζωμένων σωρῶν τοῦ πλήθους, καὶ τῶν βροντοφωνούντων καὶ θορυβωδῶν ἀγχοφόρων, εὐρίσκειται εἰσέτι ἐν τῇ πατρίδι του. Ὅλοι ὄσους ἀπαντᾷ ἔχουσι φυσιογνωμίαν Σπερσελλαδίτου, Πελοποννησίου, Αἰγαιοπελαγίτου, Χίου, ἢ ἄλλου ἐκ τῶν κατοικούντων ἐν Ἑλλάδι. Ἐκεῖ βλέπει τὰ θαλασσοβία τέχνα καὶ τῆς Ἰδρας, καὶ τῶν Σπερσῶν,

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ
 ΕΝ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

καὶ τῶν Ψαρόν, καὶ τοῦ Γαλαξειδίου, καὶ τῆς Θήρας, καὶ τῆς Ἀνδρου, καὶ τοῦ Κρανιδίου, καὶ τῆς Μηκόνου, καὶ ἐκεῖ ἀκούει τὴν ἀλβανικὴν τῶν ἡμετέρων Ἰδριοσπειραιωτῶν διάλεκτον, καὶ τὸ βέβη Πρεσβεῖα, καὶ τὸ κα κοπιᾶσιν μὲ τὸ καλὸ, καὶ τὸ ἀκαρπίατε διαπαγή, καὶ τὰς τόσας ἄλλας ἰσοθυμῆς λέξεις καὶ φράσεις, τὰς ὅποιαι ἀποστρέφεται μὲν ἐν Ἑλλάδι, ἀγαπᾷ δὲ ἐκτός αὐτῆς. Ἐάν μετὰ ταῦτα, παλαιῶν πρὸς τὸν ἀκατάσχετον τοῦ πλήθους χεῖμαρῶν, εἰσδύσῃ εἰς τὰ χάνια, θέλει θαυμάσει βλέπων διὸν ὄλον σχεδὸν τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορίαν διαχειρίζονται συμπόλιταί του. Ἐκεῖ θέλουσι προσθάσει τὰς ἀκοῖς του ὄλα τὰ γνωστότερα τῶν ἐμπόρων ὀνόματα ὅσα ἤκουσε καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι, καὶ ἐκεῖ καὶ διεσθῶνται καταστημάτων, καὶ γραμματεῖς καὶ ὑπηρεταὶ θέλουσιν ἰσπεταῖν ἑλληνικῶν πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον, ἐπικλιθῶντες αὐτὸν, ὅχι ὡς πρὸ μικροῦ ξενοφώνως Signor ἢ Monsieur, ἀλλὰ Κύριον. Ἐάν δὲ ἐκείθεν, εἰπερὸς μὲν διὰ τῆς μεγάλης Πύλης εἰς τὸ Ἄστυ, στραφῇ πρὸς ἀριστερὰ, θέλει ἀπαντήσῃ μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης ἀποθήκας βρυούσας τῶν ἀνείων καὶ δαψιλῶν, ἂν ὅχι καὶ πάντοτε εὐχύμων, προδόντων τῶν Ἑλληνικῶν πιστηρίων. Καὶ ὁ ξένος Ἑλληὴν δὲν θέλει βραδύνει νὰ πιστεύσῃ διὸ ὁ Γαλατᾶς, ἐάν δὲν εἶναι Ἑλλὰς, εἶναι τοῦλάχιστον ἀποικία Ἑλληνική. Καὶ τῶντοι ὁ Γαλατᾶς εἶναι ἀποικία Ἑλληνική, ὅπου ἀπαντᾷ πάσης Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης ἀντιπροσώπου, καὶ ἐμπόρου, καὶ βιομηχανίου, καὶ χειρωνακίας, καὶ δικηγόρου, καὶ ἱατροῦ, καὶ διδάσκάλου, καὶ ἱεραῖς· εἶναι λιμὴν ἀπέραντος ἐν ὃ συζωνοῦνται καὶ τὰ τέσσαρα ναυτικὰ τμήματα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν τῷ νηολογίῳ τοῦ ὁποῖου ἐγγράφονται καὶ ἐκάστην ὄλα τὰ πλοῖα καὶ ὄλοι οἱ ναῦται τῆς. Ὁ Γαλατᾶς εἶναι πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα ὅτι ἡ Τύρος πρὸς τὴν ἀρχαίαν φοινικίαν, ἢ ὅτι πρὸ τῶν ἐτῶν ἢ Περουβία πρὸς τὴν Ἰσπανίαν. Ἀλλὰ τὴν πεποιθήσιν ταύτην τὴν ὅποιαν συλλαμβάνεις σὺ μόνος πατήσας τὸ ἔδαφος τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι νὰ συλλάβῃ καὶ ἡ μητρόπολις. Αὐτὴ δὲν ἐνόησεν διὸ ἐκεῖ ὅπου συγκεντροῦται ὄλα σχεδὸν ἡ Ἑλληνικὴ ἐμπορία καὶ ναυτιλία, ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατοῦσι καὶ ὑπερέχουσιν ἀναντιβῆχῶς αἱ δύο αὐταὶ πολυεῖροντες πηγαί, αἱ παρέχουσαι αἶμα καὶ ζωὴν εἰς τὸ πονωνικὸν τῆς Ἑλλάδος σῶμα, ἀνίγκη πᾶσα νὰ προστατεύονται τὰ μεγάλα τούτων συμφέροντα ἀπὸ ἐγγυήσεως ἰσοδυνάμους τοῦλάχιστον τῶν ἰσχυροῦσιν ἐν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ.

Και δὲ θέλομεν μὲν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ κοινότατον καὶ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀναμασσώμενον ἐκαίνο ρητόν, ὅτι αἶσα γελιδῶν οὐ καθίστησι μία, ὡ ἀλλὰ βεβαιούμεν ὅτι λανθάνεται ἕστεις νομίζει ὅτι αἰσποδαυότεραι τῶν δυσκολιῶν ἐξ ὧν καταβασανίζονται τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικὰ τῶν Ἑλλήνων συμφέροντα, προκύπτουσι ἐξ ἀδιαφορίας ἢ ἐκ κακοβουλίας τῶν Ὀθωμανικῶν Ἀρχῶν. Ἐξ ἐναντίας, αἰσποδαυότεραι τῶν δυσκολιῶν, ἐκεῖναι ἐξ ὧν ἐπίστε καταστρέφεται καὶ ὀλοκλήρος ἐμπορικὴ ὑπαρξίς, προέρχονται ἐκ τῶν ἀγέστων Ἑλλήνων πρὸς Ἑλλήνας.

Δι' ὀλίγων μόνον λέξεων θέλομεν καταστήσει σαφέστεραν τὴν διεκθεβαίωσιν ταύτην.

Διὰ νὰ λύσωσι τὴν πρὸς ἀλλήλους διαφορὰν, δύο Ἕλληνες κατατρέγουσι εἰς τὴν Πρεσβείαν καὶ ζητοῦσι τὴν σύστασιν δικαστηρίου. Περιττὸν δὲ νὰ εἰπωμεν ὅτι ὁ Πρέσβης σπεύδων διορίζει μέλη αὐτοῦ ἐκ τῶν γνωστοτέρων καὶ μάλλον εὐπολιήτων ἐμπόρων.

Ὅστις δὲν ἐλάβῃ ποτε τὴν περιέργειαν νὰ ἐρευνήσῃ πῶς διεξάγονται αἱ ὑποθέσεις παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ, ἢ ὅστις ὀλίγον ἐμὲ λέτῃσῃ τὰ περὶ αὐτῶν, θέλει ἴσως νομίσῃ ὅτι μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ δικαστηρίου, (σημειωτέον δὲ ὅτι διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν καθίσταται ἴδιον δικαστήριον,) ἢ δίκην θέλει ἀποπερατωθῆ ἐν βραχεῖ χρόνῳ διαστήματι· ἀλλ' ἀπατάται διότι τὰ μέλη, εἰ καὶ λαμβάνοντα 18 δραχ. λόγῳ ἀντιμισθίας δι' ἐκάστην συνεδρίασιν, θεωροῦνται ἐαυτὰ ἀνεξάρτητα, καὶ προτιμῶντα τὰς ἰδίας αὐτῶν ὑποθέσεις, ἢ καὶ, προφασισίμενα ἐπίστε ἀσχολίας, δὲν συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐκδικάσεως, ἢ ἐὰν συμφωνήσωσι, δὲν συνέρχονται, ποτὲ μὲν παραιτούμενα, ποτὲ δὲ λέγοντα ὅτι καταγίνονται εἰς ἀλληλογραφίαν, ἄλλοτε ὅτι ἐμποδίζονται ἀπὸ συναλλαγῆς ἐμπορικῆς, καὶ ἄλλοτε ὅτι ἀσθενοῦσι.

Φαντάσθητε εἰς ὅποιος ζήμιας ὑποπίπτουσι ὡς ἐκ τῆς χρονοτριβῆς ταύτης οἱ δικαζόμενοι, ἐὰν μάλιστα εἶναι ναυτικοί, σκευδαζόμενοι ν' ἀποπλεύσωσι.

Τέλος πάντων μετὰ πολλὰς καὶ ἀλλεπαλλήλους ἀναβολὰς προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα οἱ δικασταὶ συνέρχονται εἰς τὴν χρηματιστήριον, καὶ ἐκεῖ γίνεται ἡ δίκη. Καὶ τὰ μὲν μέλη ἀποφαίνονται κατὰ πλειοψηφίαν, εἰς δὲ δικηγόρος ἀναλαμβάνει νὰ συντάξῃ τὴν ἀπόφασιν, ἐπεὶ οἱ δικασταὶ οὔτε γνωρίζουσι πῶς νὰ συντάξωσιν αὐτήν, οὔτ' ἔχουσι ὄρεξιν ἢ καιρὸν νὰ καταγίνονται εἰς γραφικὰ ἀντικείμενα ἄσχετα πρὸς τὴν ἐμπορίαν τῶν.

Ἄλλ' ὅποια εἶναι ἡ ἀπόφασις; Πολλὰκις, τ' ὁμολογῶ, δικαίαν γινώσκοντες ὅτι ὁ κερδῆρος Ἑρμῆς δὲν θεωρεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀπότε τῆς Θεμίδος.

Ἀλλὰ καὶ πλὴν τούτου, ὁ δικηγόρος εἰς τὴν ἀνετέθη τῆς ἀποφάσεως ἢ συντάξεως, θέλει τάχα εἶσθαι ἐξ ἐκαίμων ὅτινας ἐρμηνεύουσιν εὐσυνειδήτως τὴν γνώμην τῶν δικαστῶν; ἢν τῇ ἀπρεσβιάτῳ καὶ ἰδιωτελεῖ αὐτοῦ εὐφύια, δὲν θέλει περιπλέξῃ καὶ λέξεις καὶ φράσεις, ἢ δὲν θέλει παρεμβάλλει χωρὶς λατινικὰ τὰ ὅποια

οὐδὲ νὰ ψελλίσῃ δύναται, διὰ ν' ἀπκτῆσῃ τὰς ἀστάς καὶ νὰ ὑφαιρέσῃ τὴν ὑπογραφήν των; Δανειστής τις ἐνήξῃ τὸν ὀφειλῆταιν του εἰς τὴν καστήριον, καὶ παρουσιάσας τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀπῆτῃσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων. Καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως καταδικάσθῃ νὰ πληρώσῃ, ὁ ὀφειλέτης τὸν δανειστήν, ἀλλ' ὁ δανειστής τὸν ἐπὶ λέτῃν!

Ἐπαισεν ὁ συντάξας τὴν ἀπόφασιν δικηγόρος ἔπαισεν οἱ δικασταὶ; ἀγνοῦν τὸ γεγονός ἔμμεναι ἰστορικόν,

Πῶς δύναται νὰ προλάβῃ ἢ νὰ θεραπεύσῃ ταῦτα ὁ Πρέσβης;

Ἦν τι ἐβλάψῃ πάντοτε τὴν Ἑλλάδα ἢ δουλιχοποιήσῃ. Ἀντιγράφουμεν καθ' ὅλα τοὺς Βύρσοι καὶ ὅταν τὸ πρωτότυπον εἶναι πάντῃ ἀντίγραφο εἰς ἡμᾶς. Ἐπεὶ δὲ τῶν Βύρσοιων αἱ ὑποθέσεις ὡς πῶς θεωροῦνται ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ τὰ τῆς ἐμμεναι νὰ δανεισθῶσιν καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτὸ σύστημα ἐπείπε νὰ ἀσφελθῶμεν ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο ἐπὶ προαιώνιον, ὅτι ἐξαιρουμένη καὶ ἔξιν, ἐπὶ τὴν Κράτη τὰ παραδεχόμενα αὐτὸ δὲν συνορεύουσι μετὰ Τουρκίαν ὅσον ἡμεῖς, ὅτι δὲν ἔχουσι ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲ κατὰ τὸ ἐν τρίτον ἰσαριθμῶσι μετὰ Ἑλλήνας ὑπεκόους, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα;

Πολλοὶ καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν δικηγόρων, ἔξιν ὡς πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων, θεωροῦνται ἀναγκαιοτάτην τὴν ἐκεῖ ὄντων τακτικῶν δικαστηρίου Ἑλληνικοῦ, συγκιμῶν ἐκ τῶν μάλλον νομομαθῶν καὶ μάλλον τιμίων, τὴν ἀποφάσεων τοῦ ὁποίου νὰ γίνεταί ἐφῃσιν ἐπίστε τῶν ἐν Ἀθήναις ἀνωτέρων δικαστηρίων. Ἦννοεῖται ὅτι διὰ νὰ θελήσωσιν οἱ μάλλον οὗτοι νομομαθεῖς εἶ τιμιοὶ νὰ διαμεινωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρῶτον νὰ λαμβάνωσιν ἀδρόν μισθός. Ἀλλὰ, καὶ ἐπὶ τὴν δικαστικὴν καὶ αἰ ἐκ τοῦ χαρτοσήμου εἰσπράξεως ἐξαιρέτως εἰς τὴν ἀπότισιν τούτων, ἢ διαπάνη πρὸς ἀναντιρρήτως νὰ γείνη χάριν τοσούτων καὶ τῶν συμφερόντων, ναυαγούτων πολλὰ συνεχῶς ἐξ αἰῶν ἀμελείας, ἀμαθείας, ἰδιωτελείας καὶ προσωποληψίας.

Ἐἶπον παρὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρουσίας μου ὅτι, καὶ ἂν στραφῇ τις ἐνταῦθα, ἀπαντᾶ Ἕλληνας. Ἄν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἱσπερῶ τὴν ἐξήγησιν ὅτι καὶ καὶ μάλιστα ἐκ τῶν μεγαλεμπόρων, εἰ καὶ Ἕλλησ τὸ γένος, δὲν ἔχουσι τὴν Ἑλληνικὴν ἐθνικότητα ὅλοι ἔχουσι τὴν Ἑσπικὴν, ἄλλοι τὴν Αὐστριακὴν, ἄλλοι τὴν Ἰόνιον ἢ τὴν Ἀγγλικὴν, καὶ ἄλλοι προτιμῶσι τὴν ἡμετέρας καὶ αὐτὴν τὴν Νεαπολιτικὴν. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἡμιλῶν περὶ τούτου μετὰ τῶν γνωστοτέρων ἐμπόρων, τοῦ ἀγαθοῦ φίλου μου Γ. . . κατέκρινον μετὰ πικρίαν τὴν προτίμησιν ταύτην ἢ τις μ' ἐφαίνετο ὡς καταφρόνησις τῆς ἰδίας πατρίδος. Ἄμην ἀδ' ἡμῶν, μετὰ ἀπεκρίθη ὁ φίλος μου, ἢ ἔλθῃ ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία ποστατεῖσι, εἶναι βέβαιον, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη τὰ συμφέροντά μας ἀπέναντι τῶν ἑσπικῶν Ἀρχῶν καὶ ὅλας ὅμως τὰς ἄλλας περιπτώσεις καὶ ἢ μετολόγησις τῆς δὲν ἰσχυρῆ ἐπίστε

ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΣΑΚΙΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΕΥΩΜΕΘΑ.

συμφέροντά μας πάσχουσιν. Ἴδου τί ἐπραξί χθὲς ἐγὼ ὁ ἴδιος, καὶ τοὶ ὑπῆκοος Ἕλλησ. Ἐἶχον ὑπόθεσιν ἢ τις ἐπείπε νὰ θεωρηθῇ καὶ νὰ τελειώσῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας· ἐπεὶ δὲ δὲν ἠγγόνον ὅτι ἐὰν ἐπελαμβίνοντο αὐτῆς χεῖρας Ἑλληνικαὶ ὁ παρετεινέτο τοῦλάχιστον, τὴν μετεβίβασα οικονομικῶς εἰς ὑπῆκοον Ἀγγλον, καὶ ἀμέσως ἐτελείωσα.

Καὶ δὲν ἀντέτεινα μὲν εἰς τὸν φίλον μου, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐνέκρινον κατὰ πάντα τὴν ἀπόκρισίν του· διότι ἐγνώρισα ἐν Βύρσοι, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι αἱ δυσκολίαι τῆς Τουρκίας, πολλοὺς ἐμπόρους Ἕλληνας, διατελοῦντας ὑπὸ τῇ προστασίᾳ ξένων Δυνάμεων.

Πολλοὶ, καὶ μάλιστα εἰ τῶν ναυτικῶν, διασχυρίζονται ὅτι παραβλάπτουσι τὰ συμφέροντα τῶν Ἑλλήνων καὶ τινες τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἑμπορικοῦ Γραφείου, ζημιοῦντες χρηματικῶς αὐτούς. Περὶ τούτου δὲν τολμῶ νὰ ἐπιφέρω τὴν ἐλαχίστην γνώμην, γνωρίζων ὅτι παρ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ ἀκαθέκτως ἀπὸ τινῶν ἐπὶ τῶν ἢ συκοφαντία καὶ ἢ κατάκρισις. Ὅλοι καταγοροῦνται ὡς καταχρηστικὴ καὶ κλέπτια, καὶ ἐν τοσούτῳ, ἂμ' ἀποβλήθῃ τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, ταῦθα ὑπαλλήλους, ἔχων πολλὰκις νὰ θρέψῃ γονεῖς, οὐλοῦν καὶ τέκνα, διὰ τῶν εὐτελῶν χρηματικῶν μέσων αἵτινα χρηλοῦνται πρὸς αὐτόν; Διὰ νὰ ἐνοικιάσῃ τις οἰκίαν πενιχρὰν πρέπει νὰ πληρώσῃ δραχ. 90 ἢ 100. κατὰ μῆνα· καὶ ὅμως πολλοὶ ὑπαλλήλοι λαμβάνουσι τόσον μόνον μισθόν! Πῶς πρέπει λοιπὸν νὰ τραφῶσι; Κατ' ἐμὲ, πρὸς αὐτούς τοὺς ἀπλοὺς γραφεῖς τοῦ ἑμπορικοῦ Γραφείου ἐπείπε νὰ δίδονται 200 δραχμαὶ κατὰ μῆνα.

Ἀνέγνωσιν ποτὲ εἰς ἐφημερίδα Γαλλικὴν ὅτι ἀμυμῆτων ἠθῶν κόρη ἐκλεψῆν ἡμιόρτιον διότι ἐλίμωτε, καὶ ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης πειθόμενος εἰς τὸν νόμον τὴν καταδικάσῃ μὲν ἀλλὰ κλαίων.

Ἄς ἀπαλλάξωμεν τοῦ τοιοῦτου πειρασμοῦ τοὺς πεινῶντας ὑπαλλήλους τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

Ὅστις διαπλέων τὸν Βύρσορον ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ στομίου τοῦ Βύρσινου Πόντου, βλέπει ἀναβαίνοντα, καὶ καταβαίνοντα, καὶ προσωμασμένα ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ κυματιζόμενας χαριέντως τὰς κυανολεῖκους σημαίας των, θέλει, ἂν εἶναι Ἕλλησ, αἰσθανθῆ ὑπερηφανίαν ἐθνικὴν, ἀνχλογίζόμενος ὅτι ἡ ναυτιλία καὶ ἡ ἐμπορία μικροῦ ἔθνους, ἀμιλλῶνται, καὶ ἀμιλλῶνται εὐδοκίμως, πρὸς τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν τῶν πλουσιωτέρων ἐθνῶν τῆς γῆς. Καὶ ἐὰν τύχῃ τότε διατελῶν κατηφῆς διὰ τὰ γινόμενα ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τὸ φρόνημά του θέλει ἀμέσως ἀναπτειροθῆ, ἐνθυμούμενος ὅτι ἐντὸς τῶν κόλπων ἔθνους τοιαύτην κεκτημένην ἐμπορικὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν, κρύπτεται σπόρος, ὅστις θέλει τέλος πάντων διεκρήξῃ τὰς συμπτύσσους αὐτὸν ἀκάνθας καὶ τριβόλους, καὶ ἀναελατῆσαι ἀθηρὸς καὶ ἀκαμίας.

Ἐἶθε συντρέξωσι τὴν ἀναβλάστησιν αἱ χεῖρες τῶν γεωργῶν εἰς οὐδ' ἀνετέθη ἢ ἐπιμέλειαν τοῦ σπόρου τούτου!

N. A.

Πολλὰ καὶ ἀντίθετοι γνώμαι ὑπάρχουσι περὶ τῶν ὠρῶν καθ' ἃς συμφέροι νὰ γευώμεθα, καὶ περὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τὸ ὅποιον πρέπει νὰ μεσολαβῇ μεταξὺ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου γεύματος. Τινες εἶπον ὅτι ὦρα κατ' ἀλλήλους γεύματος, διὰ μὲν τὸν πλοῦσιον εἶν' ἐκαίνη καθ' ἣν αἰσθάνεται ὄρεξιν, διὰ δὲ τὸν πτωχὸν ἐκαίνη καθ' ἣν ἔχει τί νὰ φάγῃ. Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι τινες ἀρχαὶ γενεαί, σπαρτίζόμεναι ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως καὶ τῆς πείρας, ὅτι ἂν πρέπει νὰ ὀδηγώμεθα, καὶ τὰς ὁποίας νὰ ἐφαρμόζωμεν ἢ νὰ τροποποιώμεν κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἀλλὰ πρὶν καταδειξώμεν αὐτάς, ἂς εἰπωμεν ὀλίγα περὶ τῆς πείρας καὶ τῆς δίψης.

Διὰ νὰ ἐξηγήσωσι τινες τὸ πρῶτον τῶν αἰσθημάτων τούτων, κατέφυγον εἰς διαφόρους ὑποθέσεις τὰς ὁποίας δὲν θέλομεν ἐπαναλάβει. Σήμερον ὅμως οἱ φυσιολόγοι θεωροῦνται αὐτὰ ὡς διεγειρόμενον ὑπὸ τῆς ἐρεθιστικῆς ἐπενεργείας τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ ἐπὶ τῶν νεύρων τοῦ στομάχου. Πρὸς ἐπίστωσιν τῆς γνώμης ταύτης, ἰατρὸς τις ἐπιφέρει τὸ ἐφεξῆς παράδειγμα· Ἄνθρωπός τις, λέγει, ὑπέβαλεν ἐαυτὸν ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας εἰς ἀποχὴν πάσης βρώσεως, καὶ ἐπροσπάθησε ν' αἰχίσῃ τὴν ἐρεξίν του γυμναζόμενος πλέον τοῦ συνήθους. Ἦσθάνθη δὲ πεινᾶ ἀκατάσχετον· ἀλλ' ἀντὶ νὰ φάγῃ, ἐξήχησε νὰ προκαλέσῃ ἐμετόν· πίνων ὕδωρ χλιαρὸν καὶ γαργαλίζων τὸν λάρυγγά του· τὸ ὕδωρ ἐπανήλθε μειγμένον μετὰ σιελώδους τινος ὑγροῦ, ὁμοιάζοντος ἐκείνῳ τὸ ὅποιον ὀνομάζομεν χυμὸν γαστρικόν. Μετὰ δὲ τὸν ἐμετόν τοῦτον ἐξέλιπεν ὅλη τοῦ πεινῶντος ἡ ὄρεξις, ὅστις ἐδοκίμαζε μάλιστα ἀηδίον βλέπων τοὺς ἄλλους τρώγοντας. Μετὰ ταῦτα ἔφαγεν ὀλίγον γάλα καὶ ἄρτον τὰ ὅποια, ὡς παρετηρήθη ἀπὸ τοῦ ἐπελθόντος ἐρευνητοῦ, ὡξισθησαν ἀμέσως.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι πᾶσα διαταραχὴ τοῦ στομάχου ἢ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, καταπαύει τὴν πείναν. Αὐτὸ τοῦτο παρατηρεῖται καὶ ὅταν ναυτιώμεν χωρὶς νὰ ἐμείσωμεν, ἂν καὶ ὁ γαστρικὸς χυμὸς δὲν ἀποβάλλεται τὸ τε.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐπιβέσωμεν ναρκωτικὴν τινα ὕλην ἐπὶ τῶν νεύρων τοῦ στομάχου, παραλύεται ἀμέσως ἡ ἐνέργειά των καὶ ἐκλείπει ἡ πείνα. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ὁ χυμὸς τοῦ καπνοῦ, ἐὰν ὁ στόμαχος δὲν συνιθίσεν αὐτὸν διὰ πολυχρονίου χρήσεως. Ὁσάκις οἱ Ἴνδοι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐπιχειροῦσι μακρὰς ὁδοπορίας, μίγνυουσι χυμὸν καπνοῦ μετὰ κόνιν ὀστράκων, καὶ σχηματίζουσι σφαιρίδια τὰ ὅποια βάλלוσιν ἐντὸς τοῦ στόματός των ἐὰν τύχῃ νὰ στερεθῶσι τροφῆς, καὶ ἐκλείοντες αὐτὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν, μετριάζουσι τὴν πείναν. Ὁ οὐδέτερος Σκώτος βεβαίως ὅτι ὁ στρατηγὸς Μήγξ, μὴ εὐρών τί νὰ δεῖ πνίγη ἐν Κολοστρεάμῳ, ἀναγκάσθη νὰ ματσῆσῃ καπνὸν διὰ νὰ καταπαύσῃ τὴν πείναν του. Οὕτω πῶς ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ οἰνοπνεύματος τὸ ὅποιον,

πινόμενον από τους μη συνειθιστάς αυτό, εξαλείφει την όρεξιν, ενώ εξ' εναντίας ερεθίζει την των πινότων συνήθειαν εξ' αυτού. Ο λόρδος Βάκρον, όστις εφοβείτο μή παχυνθή ύπέρ τδ δέον, έμενε πολλές κατ' συνέχειαν ήμέρας νήστις, και κατέπαυε την πείναν του καταπίνων λεπτόν άζυμον, (όστις) βεβρεγμένον εντός οίνοπνεύματος.

Η όρεξις, ήτις είναι ο πρώτος βαθμός της πείνης, δέν γίνεται επικαιθητή ειμή όταν τά μόρια της βρώσεως διχωρισθέντα διανεμηθώσιν εις τά διάφορα μέρη διά μέσου των όποιων τρέφεται τδ σωμα. τδ αίσθημα άρα τούτο δέν πρέπει ν' αποδοθή εις μόνη την κατάστασιν του στομάχου. Και τρώντι, πιδανόν ο χυλός νά εξήλθε πρό πολλού από τδ όργανο τούτο έάν όμως συνδέση είτε βραδύτης είτε άλλο τι πρόσκομμα κατ' τάς τροποποιήσεις του ή όρεξις δέν επανεργείται, διότι ή νευρική ενέργεια, εργαζόμενη άλλαχού, δέν συγκεντρύεται προς τον στόμαχον. Έξ' εναντίας, επί τινων νόσων ή όρεξις δέν παύει ποτέ, και υπαρκούσης της βρώσεως εντός του στομάχου, διότι ή τροφή δέν διεχωρισθή εισέτι.

Δέν εξεθέσαμεν επί μακρόν την θεωρίαν αυτήν, αλλά διά νά λύσωμεν έν γνώσει τάς δύο άνωτέρω προτάσεις. Είναι άδύνατον νά γίνωσι συγχρόνως αι διάφοροι εργασιαι δι' έν ή τροφή μεταβάλλεται εις αίμα, χωρίς νά χρειασθί έέργεια ζωτική τοιαύτη εις όποιαν δέν δίνανται νά υποβληθώσιν ακινδύως αι άσθενεις κράσεις. Ούτως ή γύλωσις ήτις είναι ή δευτέρα εργασία της πέψεως, γινούμένη εντός των εντέρων, άπαιτεί νά ήρεμή ή στόμαχος, και ή αιμακτοποίησις ή ή μεταβολή του χυλού εις αίμα, ήτις γίνεται επίσης εντός των άμυδιών όργάνων, δέν συμβιβάζεται με την γύλωσιν ή την πρώτη των εργασιών τούτων. Έάν λοιπόν ο στόμαχος βιασθί νά εργασθί κατ' την τελευταίαν περιόδον της πέψεως, αι εργασιαι εκείναι, και μάάλιστα παρά τας έχουσιν άσθενή την καίαν, θέλουσι διαταραχθί ούσιωδώς, ή και εξ' ολοκλήρου διακοπή. Περιστασεις τινές, έπιταλύνουσαι τάς εργασιαις ταύτας, διεγείρουσι συνεγέστερον την όρεξιν, ενώ άλλαι προξενούσι τδ εναντίον.

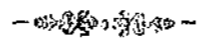
Όλοι γνωρίζομεν ότι βασίς διακόβωμεν τδ γεύμαμα; επί έν μόνον τέταρτον της ώρας, ή όρεξις μας παρέργεται, άν και δέν έράγομεν ούδέ τδ ήμισυ ήσση είχομεν ανάγκην. Τούτο δέ συμβαίνει, καθ' ήμας, διότι ή βρώσις ήρχισεν ήδη νά λαμβάνη τάς τροποποιήσεις εκείνας αίτινες δέν συμβιβάζονται με την ενέργειαν του στομάχου και με την πείναν.

Τδ αίσθημα της δίψης αναγγέλλει την ανάγκην του νά εισαγάγη τις εντός αυτού ποσότητά τινα ύγρου διά νά αναπληρώσθι εκείνο τδ όποιον απόλυτε τδ σωμα κατ' τάς διαφόρους αυτού εργασιαις, ή διά ν' αυξήσθι την δύναμιν της διάλύσεως των βρωμάτων. Ίδού διά τί ο ύπέμετρος ίδρώς και ή ξηροφαγία αυξάνουσιν επίσης την δίψαν. Τινές αποδίδουσι τή αίσθημα τούτο εις τόν λάρυγγα, άλλ' άπατώνται διότι πολλάκις, ή μέν γλώσσα ύπάρχει ξηρά και άκόρητος,

ή δέ δίψα μετρία, ενώ άλλοτε είναι ακατάσχετη και τδ στόμα είναι πλήρες σιέλου.

Όλοι οι ίατροι θεωρούσιν αναγκαίον τδ νά ταπεινωθί και ή ώρα και ο αριθμός των γευμάτων. Ιτακτοποιήσις αυτή προμηθεύει προς τους έχοντάς άδύνατον τδν στομάχον την εύκολίαν του νά χωνεύει μεγαλύτεραν ποσότητα τροφής, και τους προφύλαττει από τάς νόσους τάς όποιαις γινού ή άτελής γένεσις. διότι ο στόμαχος ερεθίζεται όχι μόνον άπ' τα αναγκαία βρώματα, αλλά και από την έξιν, ή περιουδική επάνοδος της πείνης και της δίψης ή άμφοβόλως σχέσιν και προς την άτονίαν, και τή άλλας περιουδικάς, εξείς του βίου, και έν δέν κατακόσωμεν την πείναν, μας τρώγοντες την προσδοκασμένην ώραν, αυτή εξαλείφεται μόνη, και δέν επανέρχεται ειμή την προσεχί ώρισμένην ώραν. Επειδή δε αι περίοδον αύται πρέπει νά έναι διαφορετικαί κατ' τάς περιστάσεις έλάστου, ανάγκη νά προσηλωμεν ενίοτε και εις πλείυτερα γεύματα, ποτέ άρα οι χωνεύοντες δυσκόλως και οι φιλάσθενοι εξ' ήρας είναι αναντιβήθον ότι τά γεύματα συμφύρι κ γίνονται τακτ' κώς καθ' ώρας ρητάς, άλλ' ή ποικιλία ήμερών; Πιρί τούτου είναι ίσως άδύνατον νά παρεχθώμεν κανόν γευσιών. οι μιν χωνεύουσαι εν τριών ώραις, οι δε εντός τεσσάρων, άλλοι εντός πέντε, και άλλοι εντός έξ. Είπεται λοιπόν ότι μεταξύ του έδ; και του άλλου γεύματος ή στιγμή πρέπει νά βρισθί κατ' τάς περιστάσεις τάς, ώστε ούτε νά φορτίζεται ο στόμαχος, ούτε νά μένη κενός. Ο Κέλσιος παραγγέλλει τους ήρείς νά τρώγουσι δις της ήμέρας, και ο Σαγκτιώριος, λόγω τδ σωμα εί-αι βαρύτερον όταν τρώγη τις έξ λίγη συχρόνως, ή όταν τάς τρώγη τρείς φορές, και έστις γούσται άπ'αξ της ήμέρας, ακολουθεί ούσαι όποιον θέλει ποσότη επί τέλεις βλαπτικόν.

Εν γέ ει νομίζομεν ότι όλοι όσοι άταόσαι τδ γεύμα, δύνανται νά γεύονται τρείς της ήμέρας.

ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΛΟΣ.

Ο Στρουθοκάμηλος ή ή Στρουθοκάμηλο; ώνομασθί ούτω, διότι είναι τή μέγιστον των γνωστών όρνίθων έχων τράχηλον και πόδας ύψηλούς ως της καμήλου και ύψος 7 και 8 ποδών. Ανάγεται δε εις την τή ξιν των έρπετων πεττιών, ως τδ όνομάζει ή Γραφή, ότε άπαγορεύει τδ νά τρώγουσιν αυτόν οι Έβραίοι καθ' ακάθαρτον. (*)

Και ή μέν κεφαλή του είναι μικρή, φαλακρά και τυλώδης προς τον κρηυρόν, τδ δε ράμφος ούθη, ή γύ και συμπεπισσμένον, τά ότα τριχωτά έσθαι, ή όρθαχθοί μεγάλοι και ζωκραί, ο τράχηλος λεπτός

(*) Δείτερον. Κερ. ΙΔ', 15-20.

τριών περίπου ποδών μήκος έχων, αι πτέρυγες μικραί και δυσανήλογοι προς τδ λοιπόν του σώματος, ή ούρα κατεσκευασμένη ως τά πτερά, αι κνήμαι περιεκυκλωμέναι υπό δέμματο; παχέως και λεπιδωτοί, και οι πόδες εύρωστοι και δίχρηλοι. Όλον δέ τδ σωμα, πλόν των μηρών και του υποκάτω των πτερώγων, καλύπτονται υπό πτερών όμοιαζόντων μύλλον της τρίχας των μαστοπόρων ζώων. Και οι μιν άρνες έχουσι τά πτερά μικρά μειγμένα και μετά τινων λευκοφαίων και λευκά τά μεγάλα πτερά των πτερώγων και των ούρών, αι δε θήλειαι φορά ή περιόχρωμα, και μαύρα κατ' την ούραν και τάς πτέρυγας.

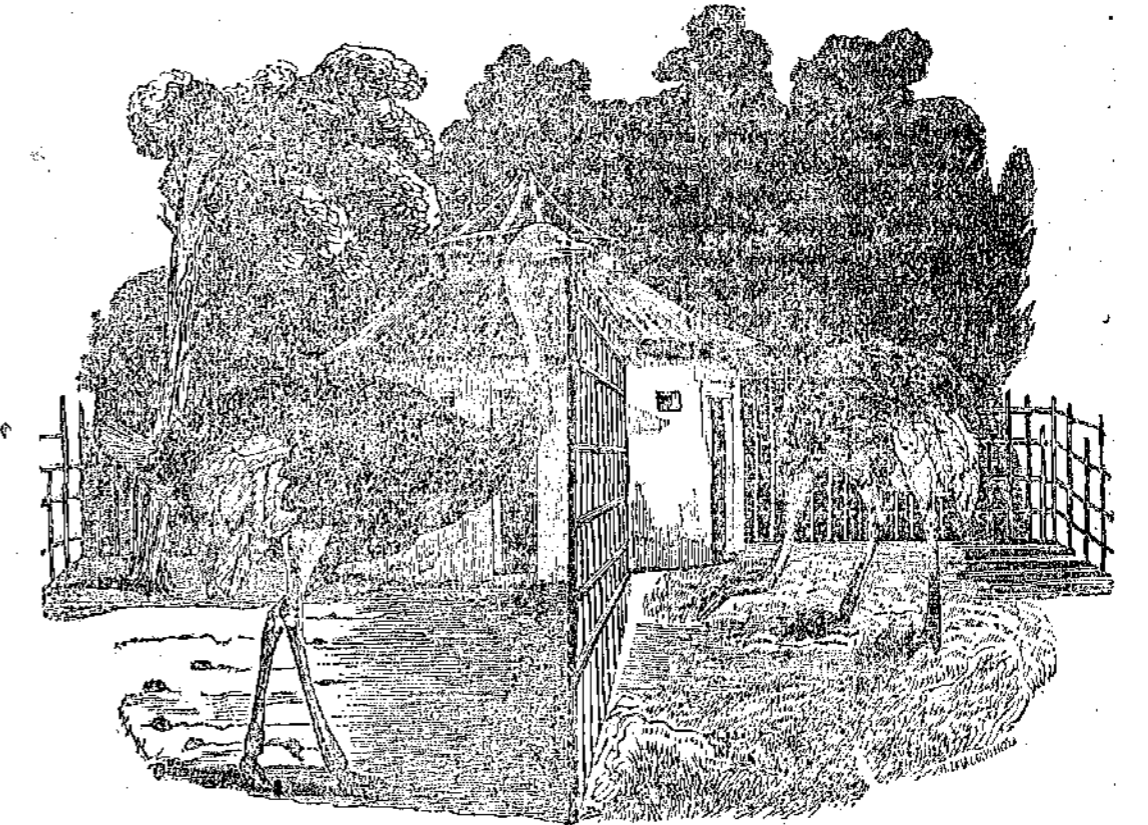
ρωπαϊκοίς ζωολογικοίς κήποις στρουθοκάμηλοι ψεύδουσι την αξίωσιν ταύτην.

Η φωνή του άκούεται σπινάως, και άλλοι μιν λέγουσιν ότι όμοιάζει γογγυσμόν, άλλοι δε βρουχθούον λέοντος, ήπτον όμως δυνατόν και βραχύτερον ή του άρνεο; είναι βροντωδέστερα της του θήλειο;.

Είναι δε νοήμονες, χειρόθεις, φιλέριστες, μηδέποτε έπιτιθέμενοι άλλ' άμυνόμενοι διά της φυγής.

Τά άνάτων είναι ύπέρογμα, έπιώζουσι δε αυτά, κατ'ά μιν τδ θερμό κλίμαα, εντός της άμευ, κατ'ά δε τδ ψυχρότερα, καθήμενοι επ' αυτών, και ύπερκασιζόμενοι αυτά μετά πολλής γεννητότητας.

Οι Ρωμαίοι ύπερηγάπων τδ κρέας των στρουθοκα-

Στρουθοκάμηλος.

Τδ χαρακτηριστικώτερον προσόν του στρουθοκαμήλου είναι ή ταχύτης του δρόμου του, διότι δέν πέτρεφοντο δι' αυτό, και έκλυόντο διά τούτο Στρουθογάγοι.

Σήμερον όμως οι Άραβες άπέχουσιν αυτό, μεταχειριζόμενοι μόνον τδ λίπος αντί βουτύρου, και αλειψόμενοι δι' αυτού κατ' τινας νόσους.

Η θήλειος των στρουθοκαμήλων γίνεται υπό ίππων περιφερομένων επί πολλές ώρας περί αυτούς, έωσού κατορθώσωσι ν' άντικώψωσι τόν δρόμον των.

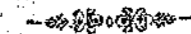
Εκ των αισθήσεων του ή μέν ακοή και ή όρασις είναι όξύταται, αμυδύταται δε ή όσφρησις και ή γεύσις. Ίδού διατί καταπίνει άδικηρίτως πλόν τδ προστυχόν, και χόρτον, και ούσις ζωτικώς, και λίθους και σίδηρον, και χαλκόν, και μέλυθρον. Οι Άραβες αξιούσιν ότι δέν πίνει πώποτε ύδωρ, άλλ' οι έν τοίς Ε-

μήλων, και άλλοτε έν τή Άραβία διόκληροι και έτρέφαντο δι' αυτό, και εκλυόντο διά τούτο Στρουθογάγοι.

Σήμερον όμως οι Άραβες άπέχουσιν αυτό, μεταχειριζόμενοι μόνον τδ λίπος αντί βουτύρου, και αλειψόμενοι δι' αυτού κατ' τινας νόσους.

Η θήλειος των στρουθοκαμήλων γίνεται υπό ίππων περιφερομένων επί πολλές ώρας περί αυτούς, έωσού κατορθώσωσι ν' άντικώψωσι τόν δρόμον των.

Εκ των αισθήσεων του ή μέν ακοή και ή όρασις είναι όξύταται, αμυδύταται δε ή όσφρησις και ή γεύσις. Ίδού διατί καταπίνει άδικηρίτως πλόν τδ προστυχόν, και χόρτον, και ούσις ζωτικώς, και λίθους και σίδηρον, και χαλκόν, και μέλυθρον. Οι Άραβες αξιούσιν ότι δέν πίνει πώποτε ύδωρ, άλλ' οι έν τοίς Ε-

Εσωτερικαί βελτιώσεις και μεταρρυθμίσεις του Αυστριακού κράτους.

Δεν είμεθα λάτρη του αυστριακού πολιτεύματος, αλλά νομίζομεν αξιόπαινον πάσαν Κυβέρνησιν, ήτις προσπαθεί και κατορθώνει να αυξήνη τους πόρους του έθνους, τους πόρους του κράτους. Η πολιτική καταγίγς του 1848 έτους και οι εμφύλιοι πόλεμοι της Λομβαρδίας και της Ούγγαρίας επέγαγον πληγήν δεινοτάτην εις την οικονομικήν κατάστασιν της Αυστρίας. Ήδη οτε ήνωρώθη μὲν ή εσωτερική αυτή, ειρήνη, ή δ' Ευρώπη άπασα, μετά τσσαύτας άνωμαλίας, αναλαμβάνει ήσυχίαν τινά και άνεσιν, οι κυβερνώντες την Αυστρίαν πολιτικοί άνδρες επεχείρησαν δραστηρίως την θεραπείαν της χρηματικής αυτής άμνηστίας.

Διά να έννοήσωμεν όπόσον εις τούτο επέτυχον, άνάγκη ν' αναδράμωμεν εις τό παρελθόν και νά παρατηρήσωμεν όποια τις ήτο ή πρό του 1844 οικονομική κατάσταση της Αυστρίας και όποιος ζημιάς επάθεν από των γεγονότων του έτους εκείνου και του επομένου. Έν έτει 1845, τά δημόσια έσοδα συνεποσώθησαν εις 460 εκατομμύρια 566,000 φιορινίων, τά δε έξοδα εις 452 εκατομμύρια 755,000 φιορινίων, ώςτε υπήρξε περίσσευμα 8 περίπου εκατομμυρίων φιορινίων. Τῷ 1847, είχαν αρχίσει να ταραττεται ήδη ή Ιταλία, ή δε Αυστρία ήναγκάσθη να αυξήση τόν στρατόν αυτής, δι' ή συνέβη μικρόν τι έλειμμα τά έσοδα κατά τό έτος εκείνο συνεποσώθησαν εις 167 εκατομμύρια 738,000 φιορινίων, τά δε έξοδα εις 168 εκατομμύρια 798,000 φιορινίων. Αλλά, παραβάλλοντες τά έσοδα του 1847 προς τά του 1845, εύρίσκομεν συγχρόνως αύξησιν έσόδων 7 εκατομμυρίων και επέκεινα.

Τά γεγονότα του 1848 άφ' ενός αύξησαν τάς άνάγκας της Αυστρίας, άφ' έτέρου ήλάττωσαν τους πόρους ή Λομβαρδία και ή Ούγγαρία, αι δύο πλουσιώταται του κράτους επαρχίαι, έπαυσαν να συντελώσιν εις τό δημόσιον ταμείον, ή δε κυβέρνησις υπεβλήθη εις θυσίας μεγίστας ίνα ανακτήσῃ αίτάς. Οθεν ήναγκάσθη να καταφύγῃ εις την πίστιν της έν Βιέννη εθνικής τραπεζής και εις την έκδοσιν χαρτονομίσματος και τῷ 1851, τό μὲν δημόσιον ταμείον ώφειλεν εις την τράπεζαν 142 εκατομμύρια 500,000 φράγκων, τό δε όλον ποτόν του κυκλοφορούντος χαρτονομίσματος άνέζη εις 191 εκατομμύρια φράγκων.

Η πρώτη σπουδαία άπόρρασις ήν επράξεν ή αυστριακή κυβέρνησις τῷ 1851 ήτο, ότι δεν θέλει πλέον καταφύγει εις την πίστιν της τραπεζής και ότι μάλλιστα όσον ενδέχεται τυχύτερον θέλει άποδώσει εις αυτήν τάς όφειλομένας υπό του ταμείου ποσότητας συγχρόνως δε άπεράσσει να περιστείλῃ και βαθυκοδόν να εξαλειφῃ τό κυκλοφορούν χαρτονόμισμα. Επικείμενους δε άπαρηχλήτως εις την άπόρρασιν ταύτην, κατορθώσιν ώςτε πρό της πρώτης Ιουτίου του τρέχοντος έτους, τό μὲν χρέος του ταμείου προς την τράπε-

ζαν να περισταλῃ εις 71 εκατομμύριον 500,000 φράγκων, τό δε κυκλοφορούν χαρτονόμισμα εις 67, γώτερα των 167 εκατομμυρίων δ' εστι τό πρό της τράπεζαν χρέος ήλαττώθη κατά τό ήμισυ και επέκεινα, τῷ δε χαρτονομίσματος αφηρέθησαν εν μέν 24 εκατομμύρια. Έντειθεν τοσοῦτον έδελειώθη ή εις τό χρηματιστήριον της Βιέννης συνάλλαγμα εις Παρισίων και Λονδίνου, εν άλλαις λέξεσι τοσοῦτον αύξησεν ή πίστις εν Αυστρία, ώςτε εν έν άρχῃ πλη τοῦ ενεστῶτος έτους, τό μὲν επί Λονδίνου συνάλλαγμα ήτο 12 φιορινίων και 26 κρεϋτζαρίων, τό δ' εις Παρισίων, 147 φιορινίων, σήμεραν δεν είναι ειμή 11 φιορ. και 40 κρεϋτζαρίων επί Λονδίνου και 131 φιορινίων, επί Παρισίων.

Αλλά! πῶς κατορθώθησαν ταῦτα πάντα; και αρθρώθησαν, διότι οι δημόσιοι πόροι οὔ μόνον επάρηθον εις την ήσαν πρό του 1848 κατάστασιν, αλλά και αύξησαν πολὺ μάλλον.

Έτι από του 1850 τά δημόσια έσοδα συνεποσώθησαν εις 180,288,000 φιορινίων, υπερέβησαν ήλαδή κατά 12,500,000 φιορινίων τά του 1847, ή δε 1851, τά δημόσια έσοδα ανασταθίσθησαν εις 201,760,000 φιορινίων, και από των εισπράξεων διε έγιναν ήδη κατά τους πρώτους πέντε μήνας του ενεστῶτος, ελπίζεται να συμπρωσθώσι τά έσοδα εις 1852 εις 225,000,000 φιορινίων. Και ένῷ ποσόν αυξάνουσιν οι δημόσιοι πόροι, ο αυτοκράτωρ άτάταξε τους ύπουργούς να επιφέρωσιν, έκαστος εις ται κλάδον του, όλην την ενδεχομένην οικονομίαν, άφ' εκ τούτου ελπίζεται να ελαττωθώσι τά έξοδα τῷ 1853 κατά 42 εκατομμύρια φιορινίων.

Αλλά! πῶς κατορθώθη ή αύξησις εκείνη των έσδων; Κατορθώθη άφ' ενός διά της άνορθώσεως της ερήνης, της ήσυχίας και της ενομίας, άφ' έτέρου δε των ούσιωδών διοικητικῶν βελτιώσεων τάς όπαις επήνεγκε και επιφέρει ή Αυστριακή κυβέρνησις, καί έξ' έν σημειώσωμεν τινάς, τάς άφορώσας την Ούγγριαν και Λομβαρδίαν.

Η αυστριακή κυβέρνησις κατήργησε τά τελεία τά όποια, χωρίζοντα την Ούγγαρίαν οὔ μόνον από του λοιπού Αυστριακού κράτους, αλλά και από όλου ούτως ειπείν του Εβρωπαϊκού πολιτισμοῦ, κατέπεγον την ελευθεραν άνάπτυξιν της χώρας εκείνης ήτις έχει γην ευφοριωτάτην, και προϊόντα ποικίλα, κα μέγαν μεταλλικόν πλούτον. Προς τούτους πρό τῷ 1848, ή εν αυτή οδοιορία, εν καιρῷ χειμῶν ήτο αδύνατος, δι' έλλειψιν δρόμων σήμεραν δε ή Ούγγαρία καλύπτεται υπό σιδηρών δρόμων, τηλεγράφων, διωρύγων και άλλων μέσων συγκοινωνίας, ή ατμοπλοική εταιρία του Δουναβίου υπεργεώθη έφ' ότος να αυξήση τό κεφάλαιόν της κατά 7 1/2 εκατομμύρια φιορινίων, διά να επαρκήσῃ εις τάς διαπτακμομιστικὰς άνάγκας της μετρημένης Ούγγαρίας, ή άριθμός των ατμοκινήτων της θέλει συμπρωσθῆ μί' άλλίγον εις ήρώσηκοντα! Ο δε άριθμός των ρημυδίων πλοιαρίων, εις τετρακόσια. Και εις Βιέννην άφ' οφιδάλλουσιν άν ή εταιρία, και το τοσοῦτον ύπερπάρχους παρασκευάσασιν διαμτακμομιστικούς πόρους, ή

και δυναθῆ να θεραπεύσῃ τάς άνημέρας προϋούσας άνάγκας της ύπηρεσίας της. Ωςτε άπορον δεν είναι, ότι, οτε ο νέος αυτοκράτωρ, κατά τον παρελθόντα Ιούλιον, διήλθε διά της Ούγγαρίας, έτυχεν ένθουσιώδους δεξιώσεως εις Πέσταν επαρουσιώθησαν εις αυτόν, μεταξύ των άλλων, διακόσιοι μεγαστάνες, φέροντες την εθνικήν αυτών ένδυμασίαν, της όποιος την πολυτέλειαν θέλει έννοήσῃ ο άναγνώστης, οτε εϊπομεν αυτῷ, οτι του ενός των μεγαστάνων εκείνων, του γηραιού πρίγκηπος Παύλου Εστερζάχ, ο έματισμός τιμάται 7 εκατομμύρια φιορινίων ήτοι 20 εκατομμύρια δραχμῶν και επέκεινα διότι είναι περιόρβυτος υπό πολυτίμων λίθων και μαργαρίτων μόνη δε ή μονοπάτα άφ' ής κρέματα τό κοντογούμιον του έματισμοῦ εκείνου επί θατέρου των ώμων, λέγεται έχουσα αξίαν 250,000 φιορινίων ήτοι υπέρ τάς 700,000 δραχμῶν.

Έάν δε από της Ούγγαρίας μεταβῶμεν εις Λομβαρδίαν, βλέπομεν και ένταῦθα την Αυστρίαν καταπεισασαν τάς άλλας παρά τον Πάδον ποταμόν επικρατείας να επιτρέψωσι τόν ελευθερον επ' αυτοῦ πλοῦν και ανοίξασαν οὔτα νέους πόρους εύμερείας. Η εταιρία του Λούδ συνωμολόγησεν ήδη μετά της κυβερνήσεως συνθήκην περί κατασκευῆς στολισκου, επί του Πάδου ποταμοῦ, υπεργεώθη δε να έτοιμάσῃ, εντός ενός έτους, εννέα τουλάχιστον ατμοκίνητα και τσσαράκιντα ρημουλκά πλοία, δι' έν θέλει γίνεται αδιάλειπτος συγκοινωνία από των εκβολών του ποταμοῦ μέχρι των συνόρων της Ελουητίας διά της Μαγιόρας λίμνης (της Ουάρβανου του Στραβάνος) και της λίμνης του Κόμου (της Λαρίου του Στραβάνος). Μέχρι τούδε τά δια του Πάδου διαπορθημέμενα έμπορεύματα συνεποσῶντο εις 4 εκατομμύρια κενταρίων κατ' έτος, αν και οὐδέν ατμοκίνητον επλεον έπι επ' αυτοῦ, όποιον λοιπόν άνάπτυσιν δε θέλει λάθει ή ποταμοπλοία αυτή η διερχομένη μὲν τάς εύφοροτέρας χώρας της Ιταλίας, μέλλουσα δε να ένώσῃ, δι' άμέσου συγκοινωνίας, τους λιμένας της Ένετίας και Τεργέστης μετά της Τυρολίας, της Ελουητίας και του Πεδεμοντίου!

Ηύξηση δε και τό έμπορικόν ναυτικόν της Αυστρίας, ως έξάγεται από των επισήμων αυτής πολιτεωγραφικῶν ειδήσεων, εν διαστήματι μόνου του 1851 έτους, κατά 249 πλοία, 8,924 τόνων.

Η δε Βοημία είναι ή βιομηχανικώτερα χώρα άπάσης της Γερμανίας, και τοσοῦτος είναι ο πλούτος της χώρας ταύτης, ώςτε δι' αυτής και μόνης ή Αυστρία κατορθώσσει να διεξαγάγῃ τόν φοβερόν αυτής άγῶνα κατά τε της Ούγγαρίας και της Ιταλίας.

ΔΙΑΘΟΡΑ.

Μάγισται. — Είσορισμοί. — Διάβολος. — Κατά τον παρελθόντα Ιούλιον, εδικάσθη εις τό πλημμυλειοδικεϊόν της εν Γαλλία Βερσαλλίας υπόθεσις, άπο-

δεικνύουσα, αν οχι, βεβί ο διάβολος ύπάρχει ακόμη εις την Γαλλίαν. τουλάχιστον, οτι ή ύπαρξις του πισταύεται έτι εις τον τόπον εκείνον, και τούτο οχι υπό του οχλου, αλλά υπό ανθρώπων εύπόρων, και επομένως λαθόντων άγωγῆν τινα.

Μίαν ήμέραν του Δεκεμβρίου μινός του 1850 έτους, γήρα τις εύκατάστατος ή Κ. Α. . . , κατοικοῦσα εις πόλιν μικρόν απέχουσαν των Παρισίων, έξερχομένη από την εκκλησίαν, απήντησε γυναίκα παντηκοντούτη περίπου, τάς όποιος τά ένδυματτα έμαρτύρουν την εσχάτην πενίαν. Η Κ. Α. . . έδωκεν εις την γυναίκα εκείνην 50 λεπτά, τά όποια αυτή έδέχθη με δυσκολίαν τινά και παραπονομένη διά τό υπερβολικόν ψύχος. Από της ήμέρας εκείνης ή Κ. Α. . . απήντη πάντοτε εις τον δρόμον της την γυναίκα αυτήν, και μάλλιστα έμπροσθεν της εκκλησίας, όπου προσνήγετο με πολλήν εύλάβειαν, οχι μόνον δε την έδιδε καθ' εκάστην ελεημοσύνην, αλλά, συνάψασα όμιλίαν μαζί της, έμαθεν οτι κατοικεί εις την αυτήν πόλιν, οτι είναι γήρα του Κ. Α. . . του όποιου έθρηνη έτι τον θάνατον, και οτι, διά να θρέψῃ την οικογένειάν της, ήναγκάσθη να έμει εις την ύπηρεσίαν διαφόρων ανθρώπων ώςτε ή Κ. Α. . . έλαθε επί μάλλον και μάλλον συμπάθειαν προς αυτήν.

Η πολυπαθῆς αυτή γυνή, άφοῦ εδανείσθη μικρά τινα ποσά από την Κ. Α. . . παρεκάλεσε την ευεργετιδά της να την μεταχειρισθῆ ως εργάτιν εις εν από τά κτήματά της. Η δε προθύμως έδραξε την περίστασιν αυτήν του να παραμυθίσῃ και να λάθει εις την ύπηρεσίαν της την έντιμον Κ. Α. Αμα γενομένου τούτου, ή Κ. Α. έγινε κυρία της οικίας της Κ. Α. . . ήτις, καθως και ή μήτηρ της, επί τοσοῦτον έδωλεάσθησαν, ώςτε ή Κ. Α. κατήντησε να τάς κάμνη ο,τι θέλη. Καθ' ήμέραν δε εδανείζετο από αυτές χρήματα, και, ενῷ συνήθως οι αγαθώτεροι φίλοι ψυχραίνονται προς άλλήλους, οταν συμπέσωσι μεταξύ των συγαί όπωσῶν τοιαῦται περί δανείων αίτήσεις, επί του προκειμένου, έξεναντίας, ή συμπάθεια και ή έμπιστοσύνη ήύξανον μετά εκάστην αίτησιν.

Μετά όκτώ ήμέρας, άφ' ής ή Κ. ενεθρονίσθη εις την νέαν κατοικίαν της, ή Κ. Α. . . ήσθάνθη αίφνης παρδόξά τινα συμπτώματα πόνους, ζάλας, σπασμούς και αφόρητον εσωτερικήν φλόγωσιν. Η πάσχουσα έσπευσε να διακοινώσῃ τάς όδύνας αυτές εις την φίλην της, ήτις άμέσως απήντησεν, οτι ήξείρει τον τρόπον του να την θεραπεύσῃ, οτι επάθεν άλλοτε τά αυτά και ιατρεύθη διά τρόπων, τους όποιους είναι πρόθυμος να μεταχειρισθῆ και διά την ευεργετιδά της. Προ πάντων όμως, έπρόσθεσεν, άνάγκη να αφιερωθῆτε όλως διόλου εις έμέ, και να μη τύχῃ και ζητήσετε ιατροῦς. »

Η Κ. Α. . . ήτις έτρεψε να διακοινώσῃ τά παθήματά της εις άνδρα, όσω ιατρός και αν ήθελεν είναι, έδέχθη εύγνωμόνως την γενναίαν πρότασιν της Α. . . ή όποία, μεταβάσα εις Παρισίον, διά να συμβουλευθῆ τον άνθρωπον, δετις την έθεράπευσε, διεκοίνωσε, μετά την επάνοδόν της, εις την Κ. Α. . . με

μυστηριώδη τρόπον, ότι τὸ πάθος τῆς προέρχεται ἐκ τούτου, ὅτι κάποιος τὴν ἐμάχυσαι. Διὰ τὴν διαλυθῶν τὰ μάγια, χρειάζονται χρήματα, πολλὰ χρήματα, λειτουργίαι δαπανηρόταται, χρειάζεται νὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὴν ἐν Παντζόρη Παναγίαν διάφορα κειμήλια, καὶ ἰδίως βραβεῖαι καὶ νέα χρυταῖ ἀλύσεις διὰ τὴν δεσμεύσασιν τὸ δαίμονιον. Ἐδόθησαν δὲ εἰς τὴν Δ. ὅλα ὅσα ἐξήτει, καὶ γοήματα, καὶ κειμήλια, καὶ ἀλύσεις.

Ἐν τούτοις ὄχι μόνον ἡ Κ. Α. δὲν ἰατρούετο, ἀλλὰ καὶ ἡ μήτηρ τῆς καὶ ἡ κόρη τῆς, νεωτάτη ἐτι, ἐπῆσον τὸ αὐτὸ πάθος. Ἡ Δ. ἀνέλαβε νὰ θεραπεύσῃ πάλιν τὴν τε μῆτριν καὶ τὴν ἐγγόνην. Μὴ ἀρκουμένη δὲ νὰ μετέρχεται τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν ἐξοριστήν, ἐπεχείρησε καὶ προσητείαι. Ἀνύγειλεν εἰς τὴν Κ. Α. καὶ εἰς τὴν μητέρα τῆς, ὅτι ἐπικεῖται μεγάλη ἐπαναστάσις καὶ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ἐξαργυρώσων, ὅσα ἔχουν νὰ λαμβάνωσιν ἡ Κ. Α. ἔσπευσε ν' ἀκούσῃ τὴν ἀγαθὴν ταύτην συμβουλὴν καὶ ἀπὸ εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην ἔκαμψε δωρεάν ἀξιόλογον εἰς τὴν Δ., ὥστε τὰ χρήματα τῆς Κ. Α. . . ἐσώθησαν μὲν ἀπὸ τὴν ἀβύσσου τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλ' ἔτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ ἐμπέσωσιν εἰς βόθρον ἄλλον οὐδὲν ἥττον ἀπληστον, εἰς τὸ σακκούλιον τῆς φίλης τῆς.

Πρὸ ἐνός ἔτους, κατὰ τὸν παρελθόντα αὐγουστον δηλαδὴ, ἤρχισαν νὰ συμβαίνωσι παράξενοι κράτοι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Κ. καὶ αἱ θύραι νὰ σείωνται ἀφ' ἑαυτῶν. Ἡ Δ. εἶπεν, ὅτι ἡ οἰκία εἶναι στοιχειωμένη καὶ ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἐν τάχει, καὶ νὰ μὴ ἀπαχθῇ κἀνὲν ἀπὸ τὰ μαγευμένα ἐκεῖνα ἐπιπλα. Ἡ Κ. Α. καὶ ἡ μήτηρ τῆς, αἱ ὁποῖαι ἂν ἦσαν πτωχαὶ τῷ πνεύματι, ἦσαν ὅμως πλούσιαι κατὰ τὰλλα καὶ εἶχον καὶ ἄλλην εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν οἰκίαν, μετεκομίσθησαν εἰς αὐτὴν, κατὰ τὴν ἐπιταγήν, μετεκομίσθησαν εἰς αὐτὴν, κατὰ τὴν ἐπιταγήν, μετεκομίσθησαν εἰς τὴν γῆρον Δ. . . μόνον ἰκανὴν ν' ἀντισταθῇ εἰς λεγεῶνας διαβόλων.

Ἔως ἐδῶ εἴβανον κατὰ ροῦν τὰ πράγματα τῆς Δ. Ἄλλ' ἡ πλεονεξία τῆς τὴν κατέστρεψε. Μὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ χρήματα καὶ ἄλλα πολύτιμα σκευὴ ἕσα ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν Κ. Α., ἐπεχείρησε καὶ νὰ γυμνώσῃ τὴν οἰκίαν τῆς, ἐπιφυλακτομένη νὰ τὴν εἰπῇ ἔπειτα, ὅτι ὁ διάβολος ἐπῆρε τὰ ἐπιπλα. Τότε ὅμως οἱ γείτονες τὴν συνέλαβον ἐπ' αὐτοφώρῳ φορτόνουσαν ἀμάξας τὸ πρᾶγμα κατεμνηθῆ εἰς τὴν ἀρχήν. Ἦνοιξαν τελευταῖον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Κ. Α. . ., ὥστε ἡ Δ. κατεδικάσθη εἰς διετῆ φυλάκισιν. Ἡ Κ. Α. ἐνθυμήθη μάλιστα, ὅτι ἡ πονηρὰ ἐκεῖνη γυνὴ τὴν εἶχε δώσει νὰ μιμνήσκῃ τινὰς, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πιθανότατα κληρονομοὶ ἀλλὰ, κατ' εὐτυχίαν τῆς Δ., τὸ γεγονός τοῦτο δὲν ἀπεδέχθη.

— Ἐργάτως ἀπεβίωσεν εἰς Βερολίνον ὁ Νέστωρ τῶν λέοντων τῆς Εὐρώπης, εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν. Ὁ λέων οὗτος δὲν ἐγεννήθη εἰς τὴν ἐρημον, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, τοῦ ὁποίου ἠσθάνθη τὴν ἐπιβροχήν, διότι ἦτο ἡμερωτάτος.

— Ἐν Παρισίῳς ὑπάρχουσιν 26 θέατρα, περιλαμβάνοντα ὅλα ὅμοσ 34,000 θέσεις. Ἐν τούτων πᾶ-

σιν, ἐσπέραν, κατὰ μέσον ὄρον, καταλαμβάνονται 21,000 θέσεις· ἐκ δὲ τῶν 20,000 τούτων θεατῶν, πεντακισχίλιοι εἰσέρχονται ἡ δωρεάν ἢ ἐπὶ καταβῆ· ἐλαχίστης τιμῆς. Τὸ ὅλον τῶν εἰσπραττομένων καὶ ἔτος ὑπὸ τῶν θεάτρων συμποτοῦται εἰς 8,500,000 περίπου φράγκων.

ΠΟΙΗΚΙΣ.

Ἐλάχιστως δημοσιεύομεν τὸ ἐπόμενον ἀνεκδοκὸν ποιεῖν τῆς χαριστάτης μουσῆς τοῦ Κ. Α. Κατακουζηνοῦ. Ὁ ἀξίος οὗτος ἕγγονος τοῦ τσοῦτῆ τὸ ἔθνος αὐτοῦ ἀνελήσαντος μακαρίτου Κοίμου, ἐσπούδαε διατριψάς ἐν Βιέννῃ, ὅπου ἐμορφώθη εἰς ἄριστον μουσικόν, καὶ πολλὰς συνέταξε μουσικὰς συνθέσεις ἀξίως ἐπαινεθείσας, μετὰ δὲ ἄλλων καὶ μελοδραμάτων. Ἐδημοσίευσε δὲ καὶ δύο συλλογὰς ποιημάτων ὑποσχομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα δόκιμον τῶν μετέλλειτο λειτουργῶν.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ.

Γλυκεῖα κόρη, ἀσθενεῖς! Κ' ἐγὼ εἰς τὴν καρδίαν
Τοὺς πόνοὺς σου αἰσθάνομαι ἐρμῆς καὶ διπλασίου.
Εἰς λογισμοὺς τὸ πνεῦμά μου βοῦλλούσα χιλοῦ,
Ἐγγίεις εἰς τὸ στήθος μου ὀδύνην καὶ πικρίαν.

Πλὴν διὰ τί ἐξέριστον κρατοῦσα με ἡ μοῖρα
Δὲν μ' ἐπιτρέπει παρὰ σὲ συμπαύσων νὰ καθίσω,
Τὰ χεῖρά σου μὲ βάλσαμον ὑγείας νὰ δροῦσαι,
Καὶ νὰ πιέσω ἑμπαθείς τὴν αἰτούν σου χεῖρα;

Ὅποιον ἕπνος γλυκερὸς τὰ βλέφαρά σου κλείσῃ,
Καὶ θυμηθῆς ἀναψυγὴ τοὺς πόνοὺς περιστάσῃ,
Νὰ σὲ προσέγω διὰ τί δὲν μοὶ ἐδόθη, φίλη,
Ἵλασε λυκοῦσα ταρχῆ νὰ μὴ σὲ ἐξουνίσῃ;

Ἄστρες χρυσοδάμκοντες τὸν οὐρανὸν κοσμοῦσι,
Τοῦ Ἰουνοῦ ζέφυρος εὐώδης μέλις πνέει·
Οἱ στεναγμοὶ μου ἴστανται, τὸ ἔαυρον συγχορῆται·
Ὁ Πλάστης τὰς δούσεις μου εἶθ' εὐμενῶς ν' ἀκούσῃ!

• Θεέ μου! εἰς τὴν πάσχουσαν δὸς αὔτης τὴν φίλην
• Τὰ ῥόδα τοῦ προσώπου τῆς ἀνάδειξον καὶ πάλιν
• Τῶν ἀγαθῶν σου ἐπ' αὐτῆς κενύσας τὴν φίλην,
• Ἀπόδος τῆς καρδίας μου τὴν πρώτην ἡσυχίαν.

• Ἐ! ἄφες, ἄφες ἐπὶ γῆς τὴν φίλην μου νὰ ζῆσῃ
• Τὸ ἄνθος τὸ ἀριτίλαστον ἀλλοῦ μὴ μεταθέσῃ
• Μὴ πάντας τοὺς ἀγγέλους σου πρὸς σὲ ἀνακαλέσῃ
• Τὴν γῆν αὐτὴν εἰς ἀγγελος ἄς μείνῃ νὰ κοσμήσῃ

• Πλὴν εἰς τοὺς θεοὺς κόλπους σου, τοὺς κλάποις ἢ
[γαλήνῃς]
• Ἐν πλάσμα σου ἂν πρόκειται, Θεέ, ν' ἀναβιβάσῃ
• Ἐντεῦθεν μὴ τὴν ἀκακὸν ἀέριος ἀναρπάσῃ,
• Ἴσθ' ἐγὼ εἰμ' ἔτοιμος νὰ ἔλθω ἀντ' ἐκείνης.

A. Κατακουζηνός